

یاربہ زید حاجۃ فانتقم
 ارے اخیب وقد قضت بیاہم
 ارجو اھم الالہ قضایا
 و بیاہم خطت راحل

1194

Süleymaniye U. Kütüphanesi	
Kism. I	H. Hüsnü
Yeni Kayıt No	
Eski Kayıt No	1194

NNNNH H

154

رحمة علي

2010-2011 Eğitim Yılı

بسم الله الرحمن الرحيم
حمد و ثنای فی نهایت سرمدی، اول خدای بی
زوال ازنی و آبدی، به اولسونکی خورشید
جهان تاب تعالی اول اولان روی حبیب اکبر
واجبه انوار تجلیات جمالی اینده آراسته اید و
اشعه لمعات حیات ذاتی بیدار و غایات
بی نهایت کمالش آنده مشاهده و اظهار
بهر کل نور سرور و حور و اجتناب به واصل بطون
و ظهور اولوب در بجه و آدم کمر کس شبنامد کور
هتوز برده بر انداز او ملامش و تزلزل قلده
لوح مخفی به بر حرف نگاشته بر روز او ملامش
ایدی که اول مظهر جمله کالات کثر وجود و مفقاع
خزائن جود و قبله واحد و موجود، صاحب

لواء

لواء الحمد و المقام المحمود، ایدی و لسان مرتبه
عظیمه لری بگونه اعداد مایه اشعار و کرم
وافی و ان کنت ابن آدم صورقه،
فلی فیه معنی شاهید با بوقی،
با قلسمه آدمک فرزندی بم صورته امالمه،
ابوت اولدی و اتحد مشهور و مقرر و ر،
بلی اولاد آفریده بولندم روی ظاهر طاهر،
حقیقته و لیکه مرتبه م اعلا و برتر و ر،
عالم کنیزی مرآت وجود حده کورندگی،
جهان سرتاقدم کنیزی جمالده مصور و ر،
بنم جبرخ ظهورک آفتاب عالم اراسی،
بکا ذرات عالم شبنم بوقدر عمل مظهر و ر،
حقیقته که بران معنی در بکا ارواح،

، دفعی اشباح انسی هب نموداران پیکر در
 ، محیط فیضک بر سر شمع کبر کوثر و دریا ،
 • بسیطک نور نه نور وجودم برق انور در
 ، جهانده فرشتن تا عرشه دلک هر ذره که وار در
 ، بنم خورشید انوار ضمیر مرده منور در
 ، عجب بر نور اولور دی رفیع ایدر رسم کنیزی کدر غرق
 ، صفاتک برده که اول حجب دائم مکرر در
 ، نه در بلاد کی حضرت ایچیر کی سر چشمه حیوان
 ، چکیده جوی فیضد با بنم بر قطره کوثر و در
 ، دم عیسی که آذن مرده اولدی زنده خاک
 ، او دمه نفخه فیضد اولمش روح برور در
 ، محصل جلا سما مغیری یم نور ایجا دم
 ، بنم اول اسم اعظم که وجودم ذاته مظهر در

صلی الله علیه و علی آله و النبیین و الصدیقین و
 الشهداء و الصالحین آمین اما بعد لحاظ حضرت
 شیخ عراقینک اسرار توحید به سزای بوضعیف
 نا توان کلمه ارباب عرفان طایفه چند بر سیل
 ترجمان سوای ارباب عشق و محبت زبان وقت
 او زره احلا و ترجمه و انشایه ابتدار ایلد مکه
 ناهر عاشقک آینه معشوق نحاسی اوله جو
 مرتبه سلطان عشق کجیده فهم و بیان اولوب
 بیرامن سرا برده جلاله طائر اندیشه رسیده
 و چشم شهود و هو وجود ساحت عظمه ادراک
 در زبده اولی منصور و کلدر
 منزله دامن عشق مقدس دست و صلیدن
 و فی اوصافی جمع و خفا و کثر نون مظهر در

و چشم و غمزدن هر لحظه طرف ابرو آندن ،
 بیاور مسین نه دیدی کوشه نهان بجه ،
 نه اول عشق که کون و مکانم آشکار اولمز ،
 نه عشقای صوب که نشانم آشکار اولمز ،
 و کوئی غمزه و ابرو و صبر ایدم اقام ،
 ولی ظاهرده هیچ تبر و کمانم آشکار اولمز ،
 بلی هر دزد به آفتاب آسا ظهور ایدم ،
 ولی غایت ظهور معدن عیانم آشکار اولمز ،
 منم که هر زبان دزدن شنو او کویا ایم ،
 محمد که بنه گوش و زانم آشکار اولمز ،
 نه که وار اول منم بوق غیری عالم ظلم اولمز ،
 ظهور آسمانم اخترانم آشکار اولمز ،
 معلوم بیورید که ذکر اولنه صبح هر سحران

بجایت اول ظهور دزد کور غم
 خداوند بندگان را بر توید
 جهان را از کمال جمال پر توید

حقیقت

حقیقت ایما اوله حقیر که آنک عنوانه شریف عشق
 ایل اشارت اولنوب اول حقیقتک اطلو اود واره
 سیری و مراتب اسنبداع و استقرار و سفری
 و صور محانی و حقایقه ظهوری و کسوت عانی
 و محشوقه بروزی و عاشقک معشوقه عینا انطوی
 و محشوقک عاشقک حکما انزوای و یکسنتک ده
 سطوت احدیتده جمعا انذرا می محقق اولوب
 بواندر اجده فرق عیال جمع و فتق رقیق و نور مستر نور
 و ظهور منطوی ظهور و ماورای سادات غریزه
 ندای الاکل شی ما خلا الله باطل زمرمه قرار
 احدیت اولوب و هو الله القهار علم اخرا از ساحه
 محو ظلول و آثار اولور جل جلاله و هم نواله و لا اله
 غیره سابقک فی الجمله تفصیلی بود که عشق ابله

اشارت اولنا به حقیقت منزله جمع نفینان ذن
منزه و معسر اکا گاه وجود مطلق گاه حقیقه الحقایق
گاه عاقل و بر لر محس اکا مظهر اول قدره و گاه معشوق
دیر لر مرتبه واجب الوجود سینده ملاحظه اول قدره که
اصطلاح در مناقشه اولمز و آنکه عالم اطوار عالم
روحانی و ادوار عالم جسمانی سیر و فرقا اولوب مرتبه
امانت و مرتبه قرار ده که مثلا انسان علم دن عینه
کله قدره قلم و لوح و عرش و کرسی افلاک و عناصر
موالید ثلثه به دک بی قرار در بر کاسیر اول و کیر
امانت تعبیر اولوز رحم مادر هکله قدره قرار ایدر بو
قرار اوزره عالم وحدنه و ارنجه حارقی اولوز سفر ثانی
تعبیر اولوز وینه عالم انسانه کلنجه ندنی اوزره
اولوز ثالث تعبیر اولوز و دخی اول عشق پاک و معسر

عالم

6
عالم اسما و صفات دن عبارت اولان معانی صورته
و عالم شهرت و مثال دن تعبیر اولان حقائق صورته
ظاهرا اولوز و عالم دخی نفس فسر اول عالم معانی که
اکا عالم غیب دیر لر ایکنی عالم جسمانی که اکا عالم
شهادت دیر لر او جنبی بو ایکی عالم میاننده که اکا مقام
انسان کامل دیر لر دره بحی عالم غیب ایله مقام
انسان کامل میاننده که اکا عالم ابر و اح دیر لر بشنی
مقام انسان کامل ایله عالم شهادت میاننده که اکا عالم
مثال دیر لر و بو عالم مظاهر عشق در و گاه اولوز که
علاق و معشوق صورته جلوه کر ظاهر اولوب عاشق
رفع تعین ایله کذب و کس محو ایدر معشوق اولوب قطره
در یایک و خوشه محو اولر نیکی بو کاقرب خرائض
تعبیر اولوز و اگر معشوق عاشق ایله محبت

و اتحاد ایلساه بگو تا قرب نوافل تغییر اول نور جذب لری
سلو کن مقدم اولوب تجلی عشقه مظهر اولندر
عشق آلتی اولور سمع الله لمن دعاه وان الله
تطبق علی لسان حکیم جاء ما اعظم شافی کی که
قرب فرائضدر اما جذب لری بعد السلوک اولسه
و نائل تجلی عشق اولسه لر عشق بی زکاء اولر
عاشقه آلت اولور کنت سمعه و بصیر و بیده و
بی بطش الی آخره که قرب نوافل در قسم اول اعلاد در
بوصفا موده دو کانی و عاشق و معشوق رفیع اولوب
عالم احدینه رجوع ایدر فرق جمع اولور فرق رتق
اولور نوره مستند و ظهورده مخفی اولور مقام
واحدیت نور اولوب احدیت اذن انور
اولدنی مثلا نور چراغ ضیا باش اینه قباب
طلوع عده

7
طلوع عده ضیای سی مفضل و مثلا شی اولوب کی در
وجود عشق بهمتانک فرمان فرما است و عادت
احدینی کندی و هو و ندفا عذری کثیف و وجود و غیر
حاضرات محکمه بر تو وجود مطلق و ظل حق اولوب تجلی
ذات ابد محروم مفضل اولر الاکل شیء ما خلا الله باطل
مدلولی اوزره زمزمه لا اله الا الله الواحد القهار صدیقی
منتهای جمله انا را اولور خافهم
عاشق و معشوق عشق و عشق اولوب عشق کندی
لامکانه برای غرتنه تعبی و ده مازده و حرم سلوت
احدیتده بطون و ظهورده مفکر بلی اظهار
کمال جمال پاک ایچون که عیب ذاتی و صفاتی در آینه
عاشقیت و معشوقیتده کندی ذاتیه جلوه و عین
کمال و آثار و حسی ذاتی کندی ذات کماله اظهار

ایروب ناظریت و منظوریت حیثیت کرم نام عاشق
و معشوق نمودار و ظاهر باطنی عرض اید کرده
آوازه عاشقی بیدار و نعت طالبیت و مطلوبیت
اشکار اولی و باطنی ظاهر عرض اید کرده نام
معشوقا بروه بر انداز خسار و نسبت مطلوبیت
مسند نشین کار بار اولی

جمله بربعی در بر ذره یوق که غیر اولی
چونکه اول عین اولی ظاهر جمله سی اعتبار اولی
ای که اولی باطنک معشوق و عاشق ظاهر
شبه یوق عالم سنکله طل هست آثار اولی
عینی که واردی عشق ایدی یو عیدی عینی و غیر نک
چون ظاهر اولی مظهری بیدار اعتبار اولی
ای ظاهر عاشق اولی که باطنک معشوق

مطلق که کوردی هیچ طالب کار اولی
سطح عشق روی جلالت طور معشوقه کندی
حال با کماله شاهد ایچون آینه عاشق و روی
عاشقیده کندی اسما و صفات کورک ایچون
آینک معشوق اولی دیده شهود دانی سنده
اوتر شهود واحد و غیره شئی آخر یوق قدر
لکه اکی آینک ده بر روی ظاهر اولی آینه
روی دیگر نماید اولی بر بزدن امتیاز ظاهر اولی
فما الوجه الا واحد غیرانه اذا انت اعددت الما یا تعدد
روی بر آقا که بر قایع آینه ایدی کثرت مراد ظاهر
شمس بر جای بر تو باطل اولی ظهور به سنکله تعدد و ایندی نور
آب بر که قطره کافیه جوی اولی گاه سیل و قلزم و موج و بحور
نیجه غیر اولی چونک همزه کرم وار اودر عین و دیگر در لبس و اطوار

ظهور اخبار باطنیه علیه واحد حلول و اتحاد اولیاد
 قد تخلت ملک الروح منی فلذا سمی الخلیل خلیلا
 الساعه **الثانیة** سلطان یقدس حای عشق
 همه زن صحرائی ظهور اولیاد را دایم بود در
 خزائن جنود و عطا یاسه کشاد و عالمی انواع
 حبایب سرور و دلشاد ابدی
 جتر شاه قالدوب دیگر عالم
 ظاهر اولیاد جیش هستی و عدم
 بقرار عشق شور انگزون
 شور و غوغا و شدی خلفه و صدم
 بر خسته بود و نبود عالم آرمیده و خلوتخانه
 شهود و آسوده اولدیغی کانه الله و لاشی
 معده دلوزن مشهود دیده اهل یقاندن

9
 او دکه یوغیدی عالمی آثار یوغیدی صفحی هستی و اخبار
 بر اولمشق دخی محشوف عشق یوغیدی خانه و صله دیار
 ناکاه عشق بیقرار اظهار کمانی ایچون پروه
 بر انداز روی کار اولوب لباس محشوف قیتره
 عین عالمی جلوی و ظهور اولدی
 بر نور و نه که پیدا اولدی عالم اولد و هویدا اولدی
 بر نگاه ابدی خیاره نه کو رک و اله و شیدا اولدی
 لعل بخش ایلک ننگ نکر کو یا طوطی کو یا اولدی
 کمال کرم و عنایتدن اول عالمی مشاهده به باقت
 ایچون عین عاشقانه نور بخش ابدی زیر آجان عشق
 بناء دیده عاشق مشاهده ابدی لعل عطا یاهم
 لعل عطا یاهم جمال پرتوی چون اولدی پیدا
 کو روپ عالمی و اولدی هویدا

مستور

نظر اید به اوردی بدین عالم اولوب ناظر یوزده ناکام کشتی
چونکه عاشق لذت شهود و ده خیر دار اولدی انعام
وجوده شایان اولوب رخصمه قول که رسیده
صالح جان اولدده رخصکنانه در میخانه عشقه
دیوان و بگونه بای کویان و دست اخشان غرلخوان
میدان عرفان اوله دوشدی

بگاساتی اومیدن ویرکه عقل جان و دینمدر
فروغ ساغری انوار تحقیق و یقینم در
شراب ایچمک اگر آیه ایسه مستان بی قیده
شراب لعل ایچمک وضع پاک و نشینمدر
باکه ساقی صنوع او حیده مذهب و دینمدر اول
ساغری و برطولو طولو جان شیرینمدر اول
که به که مستانه عادت شراب ایچمک و

10
جامی معشوقه ایچمک دایب و آسندر اول
الحاصل بوساتی جام نیستی موهومده اولددر
شراب صرف هستی بران ایله که عاشق مست
و بیچاره سیر آب حیات شهود اولددر
می و جامک صفا و لطفی سیر ایلوب کوردم
مدامی صافی کویا رنگ صافی جام طم ایدم
هوا همزنگ نور آفتاب اولدی لطافتن
آنی سر تا قدم آیینک اندام طم ایدم
دکل می جامدر با جام طم ایدم که صرهبان
او ظرفی کویا حطر و فله هنام طم ایدم
می و جامک میاننده که اولدی آشتی حاصل
به اندن سرکشان هر دو کونی رام طم ایدم
صبح آفتاب ظهور مستفلس اولوب نسیم عنایت

اوج بیرنگی عشق و زان و دریای موج بیکران
سحاب فیض تخم ریش علیهم من نوره زمین
استعدادات قوایله ریزان اولوب و اشرف
الارض بنور ربها شعاعیله عاشق خواب
عدمدن دید کشتای سهر و رزین قباى بخیه
بود وجود و بر و کلاه عنایت پناه نورشهود
برش کمرشوقی بسته میان عزیمت و راه طلبه
قدم نهاد همت اولوب علم دن عینه کوشدن
هوشه حرکتند بارگاه شهودی نظر جمال
معشوق اولغله ما رأیت شیئا الا و رأیت الله
قبله مدلولی ایلله اول جمال مشهوری کندند
کورب افلم انظر بعینی غیر عینی ما صدق ثبوت و مقدر
من چون هم معشوق شدم عاشق کیست

مفهوم ایلله عاشق عین معشوق اولدی زیرا
و هو لم یزل فی قدمه عاشقه بخشنده وجود
و عاشق لم یزل فی عدمه مو هو مرونابود در
و هو الآن علی ما کان علیه فی سلطنته احدیه
و واحدیه تعالی شان و عمر نواله معشوق
و عشق و عاشق بر در همان باقلسه وصلت
نه در بلغمز هجران دخی بولمزم وصل و فراقه بود
معینده روی امکان زیرا که متحد در ماهیتی
کود غمز و بالله التوفیق الساخه الثالث سلطان
عشق منزله عالمتاب هر چند خود بخود کند
جمال با کمالن مشاهده بیوردی ایسه ینه کند
ایلینه معشوقیتده دخی مشاهده سن مراد
ایدینوب ایلینه عین عاشقه نظر انداز و کند صوت

جمالی صورت کنی نظرنده بدیدار و ممتاز اولدی
سن میسن یا بن میم عینک میدر عینم ده عین
خاش الله که ایدیه اثبات اثینی بو عین
اول جمالی کورد که کنی وجهه عاشق
واوازه بجهت جمالی و افاق و انفس و جود
انوار ظهور یله متلاولی اولدی
کنی نقش شورش نقاش حیرت کاریدر
غیری یوق آسوده اول هر نقش آنک اطواریدر
مثلا ماه آینه افتابدر اما ذات خورشید
ماهده برشی یوقدر کذلک ذات عشقه ^{سواد} ما
وما سواده ذات سلطان عشقه برشی یوقدر
فهم ایلکه که حقل و اتحاد دن سرموشا شبه
اولدی یعنی معلومک اوله لکن بر اضافت معیت

و هو معلوم انما کنتم و ر که قد تخلت مسلك الروع
حنی قلنا سمي الخلیل خلیل و ن منفرهم اولور
لوجه هستی ده سیران ابتدا بکک وضع و نقوش
وجهی در نقاشنک که نقش حسن آراسیدر
نوبتوا حواج بحر ابتسائه اگر هودم ظاهر
موجر اول بحر صورت بحر آنک معناید
ذات بر سر ابتدا بکک اصناف و اجناس صور
جلوه احکام و رنگ و نسبت اسماسیدر
کثرت و اختلافات صور احوال بحری متکثر
ایلز و نود و اسماء ذات مسماهی متعدد فلما ز دریا
متنفس اولد فزه هیجانیه بخار حیرت اولد ^{اولور} اولد
ابر عطرها با ر آن اولوب چکیده لفسه اعطار آب
چکیده جمع اوله همان بحر ذخار نسیمه اولنور که

در باهاه علی مالمو علیه بایدار و بر قرار و ر
 اصل در یا که نه در یا در همان در یا او در
 جوشش و احواج و انهار و بیم اولش حادثات
 اوله اشکال ایله محبوب نشکل زان دن
 ذات اشکال ایله اولش برده پوش کائینات
 بو بحر قدم شکر نک قری ازل و ساحلی ابد
 و ساحلی قری و قری بی کران و سرمد و رسن
 میانه ده بر زخ سن بر بحر ساحل ابد و ازل
 قری دو در یا ظن اید رسن که سنسن سنک
 هستی موهوم نما الغل بصیرت وحدت
 بینکی حول نگاه اید و ب د و بینی حولی یک
 دوی بی خیالنده سن اگر بو بحر غرق اولوب
 سنلک بر زخی میانه دن رفع اولسه بحر

۱۳
 ازل بحر ابد آمیزش اید و ب اول دنکی اخوده
 و آخر دنک اولده محو و مضحل و اول و آخر
 حقیقتده بر اولور فافهم بو مرات حقیقه
 دیده کشای امعان اولسه سن حقیقتده الحقایق
 و اصل حال بو که سن میانه ده محو و مضحل
 دیلرسنک اوله سن اول سن هیچ اوله
 یقین اول کذیکه اول سن هیچ اوله
 السانحة الرابعة غیرت سلطنت معشوق
 اقضنا ایلدیکه عاشق کند و سندن غیری بی
 دوست عد ایتیوب و غیره روی احتیاج
 کو سترمه انکی چون ذاتی عین اعیان عیان
 ایلدیکه هر محبوب و هر محتاج الیه کند اول
 لاجرم هر ملجأ و محبوب او در

الا قول الله الآخر الله لفظينك معاني لطيفي
 اشعار ابدت لفظ عباراته مبرقاة كل حاله موقوفة
 علامه ابو برحاله فافهم

غیرتی غیره جهانده ویرمدی بوی وجود
لاجرم اولدی بوهستی هده اولان جمله بود
جمله عین بود غیرت نمود اولمش کانک
غیری برهستی نموده اولمدی اصلا وجود
هیچ برکس نه اشیا دن برشی کندی سودیکی کی
سومر معلوم اولدیکه محبوبتی محبوبیت وجود
صانمه کم بورشته اشته هستی حق اوله روتوی
اصل فرع اولمش بتون یکوی سرتار وجود
بواورد جمله ولی پیدا بنمله انکله کیم
جمله بوکم وارنیم اولدم آنکله رونمود
صانمه سنک وجودک غیری در اول وجودک
چون اصل و فرع بر در اول بواولور آنکله
بواولدر ولیکن بوندن اولور ظهوری

۱۶
شک یوق بوجمله بوندن اولان اولور آنکله
چونکه افتاب تابندۂ مرآت اوله نور افتاب روی
مرآتی محواید رکی سلطنت ظهور افتابک اولور اما
آینده بن نورانی یم دیو خوردشید اولدم صانور کندی
سور وهرشی کندی سور اما انک سودیکی اودر
ظهورینه قابل و مظهر و شمشدر
ظهور تو بمن است وجود من از تو
ولست تظهر لولای لراکن لولالک
وجودم سندن اولمشدر بنمله ظاهر اولمش
سن اولماسک بن اولمزد م ظهور ایتزرک اولماسم
ایمدی آینه قابل اودر که کندی سور لا یحب الله
غیر الله اشارتی اوزره لا یری الله غیر الله و فقیه
لا یدکر الله غیر الله و امثالها که تعین اول هستی صلی

صلى الله تعالى عليه وسلم بيورر اللهم
متعنى بسمعى وبصرى بلکہ سمع وبصر مستسنکه
خير الوارثين سن اگر چکیم بگوئند اسرار ناز کرد
ایشیدن کندی قول اغی و کورن دید سید
سمعی دید سی یم دید یکی عبدك حقد

عبد فانیه اولان دید اکا ملحق

جنید قدس سره بیورر که تمام او تو زسنه در که
عشقه گفت کورده یم خلق بنی بزمله کونید در ظن
اید لر زبان شجر در تکلم ایدوب کوش موسی ایل
شنوا ایل اولدی راز کو کندی و سامع کندی
ترجمان شمع و زبان دیگران

عشق سویلر عشق دیگران

بویله سر سیمهری جاهلان

۱۵
السناء الخامسة محبوب آینه محبه هر آن روی
دیگر نما و هر دم بر صورت دیگر ده جلوه ده نما
اولمشد زیرا مرایای قابله ده اولان حکم اختلا
ایل روی دیگر کورینوب لاجرم اختلاف مرایا
تخالف کونی ظهوره تابع و سبب اولمشد هر
آینه ده بر بشفه جمال عرض ایدر اول شه و ح
هر دم، گاه ایدر کسوت حواده ظهور گاه اولور
کسوتی شکل آدم، بوجهتدن که جناب احدیت
مأب عشق هر صورتده دوبار منظور چشم شهود
و ایکی آینه ده برو جمل مشهود اولما مشد
اگر بر صورتده دوبار متجلی اولسه تکرار وجود
ایل عبت اولغی مقتضی و ایکی شخص بچون دخی
بر کنه متجلی اولسه استعدادات متخالفه هرنک

ستاوی اولیق لازم کوردی

صد هزاران وجهله ایتمک در عرض جمال

ایلیوب هر ذره دن بر کونه کندین اشکار

یعنی هر ذره یه بر کونه کوسترمش روخن

ایلمش انوار و جهن کونه کونه آشکار

لاجرم هر عاشق مشتاق اندن بر کونه نشان و هر

سوخته نهیب اشواق بر کونه عبارتله بیان

و هر محقق حقیقت وفاق بر نوعه عیان و مسالک

تحقیقه سالک شاهراه تبیان اولمشاردر

عبارت مختلف حسن حقیقت عین واحد در

غرض بوجه عبارتدن همان اول حسن واحد

نگاه انداز اولان رخسار عالمتابکه جاننا

اولور سرکشته نور ظهور واله و حیران

کورد

16
کورد رویکه رویک هستی مو هو می محو اولسه

تخالف کونه تعبیر و بیان قالمیوب امکات

بیلور میسن بو کنز شهوده سر رشته اطلاعی کیمه

و پر لر: لمن کان له قلب و الی السمع و هو شهید

او عشقک صور و اطوارده تقلبنی کندی تقلبیه

مطالعه سنه قدرت یافته اوله که من عرف

نفسه فقد عرف ربه بچون بیورلدی کندینک

تقلبنی متیقن اولان فاعل تقلیب کم اولد یغن بیور

جنید قل من الله سره لون الماء لون اناء بیوردر

صورت اختلاف آینه ایله محکومدر تبدل و غیر

قابلدن کلور تنوع احوال سببیه تقلب دل مشهود

اولد یغی کی مثل القلوب کمثل ریشه فی فلاة یقلبها

الرباح ظهرا و بطن کیف میشاء که خبرده وارد

اولمشدر. لاستبوا الريح فانها من نفس الرحمن
بوکاتنبیه در، وذلك قلب المؤمن بنی اصبعین
من اصابع الرحمن یقلبها کیف یشاء وارد اولمشدر
بونک مثالی در اگر بو نفس رحمانی نفحاتدن مشام
جانه برنفحه رسان اولمق مراد ایدرسک نکارستان
کل یوم هو فی شأن بلیش نهاده نکاهک اولوب
سنگ احوالکده تنوعک اول عشق بیزوالک
شئون و افعالده تنوعندن اولدیفی معلومک
اولور می جامک صفا و لطفنی سیرایلیو کوردیم
مدام صافی کو یارنک صاف جام ظن ایتدم
عجب کم جامدن می فرق اولنزدی لطافتدن
اولظرفی بآده مظهر و فله همنام ظن ایتدم
می عشقی کوردوب اقداح امکانی ده سرتاسر

لطاقدن

17
لطاقدن اناسن بآده کلغام ظن ایتدم
وبالله التوفیق الساخه الساد نهایت کار غلشی
معشوقه کندی آینه سی و معشوقه کندی آینه
بیله: یارک اگر جبالته عاشق نکاه ایده
سرتا قدم جهانی کوردانده مرستم
آینه درونته کرایسه نکاه
رخسار پاک عشقی کوردانده مدیم
گاه او بونک شاهد او مشهور گاه او ناظری
بو منظور گاه بو آنک له همرنک جلاگاه او
بونکله همبوی کاستان استیلا اولور عشقه
مشاطه بیرنک بر نقش و نکار
کو ستر روی حقیقتده نیجه رنک مجاز
تادل محمود ایتکیچون اسیر دام عشق

اولده مقتول بوزن طرغ زلف ايار
گاه اولور که عاشقه حله کمال و بها الباسيله
حسن و جمال بجلیندن عاشق ارايش پیرای
کمال اولوب کدی دنک معشوقیتله هرنک
وسبجاننی ما اعظم شانی وهل فی الدارين غیر
وامثالها ایله زبانندن متکلم و گاه معشوقیتله
لباس عاشق الباس ایله مقام کبریا دن نزول
بیوروب و اتی و حق لکم محب فحق علیکم کفر
محباً ترانه سیله سر رشته طلبی دامن معشوق
پچیده ایدر الاطال شوق الابرار الی لقائی
گاه اولور که الیهم لاشد شوقاً ایله کریان
عنایتندن سر زده شوق اولور و گاه اشتیاق
تماشاده رأیت ربی بعین ربی فقلت من انت

قال

18
قال انی ایله جلوه بینایی و گاه فاجره حتی یسمع
کلام الله جلوه کویایی یعنی یا محمد سن انلاره خبر
ویرسنک سوزلک بنم کلامدراستماع ایلسونلر
دیمک اولور و بونک امثالی نیچه نیچه دنک حقیقت
هرنک مجاز اولمقد در عاشق ایچنده بویه حیرت
بوالجب ناز و نیاز، دمبدم اولمقد در ارايش
باغ ظهور، گاه عشق و گاه معشوق و کھی عاشق
اودر، گاه عین و گاه غیر و گاه نزدیکی اودر،
الساحرة الشیة عشق جمیع اشیا ده ساریدر البتہ
ضرورة و بداهة شهود او وجود اشیا ده
عشق وجود ثابتدر نیچه انکار ایدر سنکه
اشیا موجوده در درسد حب اولسه محبوب
نیچه تحقق ایدر ظاهر موجود حبیب محبوبدر

مظهر عین اولدی بلکه مجلسی حب در ایدی
عین محبت مرتفع اولق محالدر بلکه بر مجربدن بر
مجبور نقل ایدر یعنی هستی مرتفع اولمز موجود
موجوده نقل ایدر یعنی ظاهر اولور
کیکه سودك سن انی ظاهرده اقبالدارك
سومش اولدك ذات ياك عشق كم باطن اولد
کیمه کم ایتدك توجه اکا ایتش سن همان
اول اولدر آخر اولدر ظاهر و باطن اولدر
جميع عوالمك میلی و وجهه توجهی جانب سلطان در
كرك بلسونلر و كرك بلسونلر حب ذاتی عشق عین
معشوق اولدیخی ثابت اولنجه غیره میل حال اولور
نیست غیریت و حجب عاریت پرده لرنده کند
نهان ایتکله میل آخره ظن اولنور

۱۹
میل جمله خلق عالم تا ابد کرشنا سند کر نه سوی
فائد محبت بیش قسمدر محبت ذاتی محبت فعلی
محبت حالی محبت ذاتی محبت صفاتی محبت
ذاتیه سبب مجرد ذات اولور سه سودیکی کی
مخ ایلر منصور و نسیمی کی فعلی ده صفات سبب
اولور مصنوعه صافه محبتی کی حالی ده دوام
اولیوب آن سماعه حاصل اولان میل روحانی
کی ذاتی ده ایکی مظهر میانده ایمان سببی ایلر
محبت کی صفاتی ده بر طرفدن اولوب جانبین دن
اولیه نته کیم فقیرك کریم و صفا غنایه میلی کی
الحاصل نگاه مجنون جمال لیلایه در اماروی
لیلا بر آینه اولمقدن غیری دکدر که تفاصیل
ما سبقدن معلومك اولدی من عشق وعف و کم

فیات مات شهید گاه علت شہادت آئینہ شوقہ
 بدیدار اولان اول جمال احذیت اولد یغیدر
 ان الله جميل يحب الجمال مدلولی اوزره حقیقتہ غیرہ
 جمال متصور دکلدر غیرہ ظہور متصور اولینجه
 جمال نیجه متصور اولور و هو یحب الجمال
 زیر الذاتہ جمال محبوبیت اکا مخصوصدر کہ چشم
 بجنون ایله آئینہ لیلا ده کندی جمالین کورد
 [سن اول عشق و جمال بی بدل سن مرا یاده کور]
 دیدار پاکل اولور سن دیدہ قیسلہ عاشق
 کوروب لیلا ده روی تابناکل ایمدی نگاہ محب
 جمال حسن مطلق مشاہدہ اولدیغی جای امتراد کلدر
 ولیکن بولہ عاشق کم شہود اولہ دیدار جمیل
 اکا اولمز دیدہ عشاقده مثل عدیل حقیقت حال

بوکونه در هر کوردیک انک جمالیدرواندن
 غیری جمیل یوقدر لاجرم مجموع کائنات محبوب
 و اکا محلوب و فی الحقیقتہ حبیب و محبوب اودر کہ
 المؤمن حرات المؤمن والله المؤمن بومعنا بی ایمالید
 یوری بردیدہ تحصیل الہ کم ہر ذرہ عالم
 شراب آفتاب عشقلہ شرسا مینادر
 کوردر آئینہ ذاتنہ محبوبیتن عاشق
 یوزندن سیرایدرا اول عشق کم معشوقینا
 کوردر مایسن شہود محبتہ آلت اولان اعضاء
 ثمانیہ کہ کنت سمعہ و بصرہ الی آخرہ عین محب
 اولیور فانما نحن بہ ولہ محب و محبوب طالب
 و مطلوب مستمع و سامع مطاع و مطیع من
 جهة الظهور امر واحد در تفہیم فی شہودک

تعبیری بوقدر ممکن اولور

بنده کمتر نیجه هر حشمت سلطان اوله

پشته به تخت سلیمان نیجه شایان اوله

بوالعجب اول بنده نابود اگر سلطان اوله

سلطنت هر ایلیک امعان اکا چسپان اوله

جانی در جانانه سیر ایله او بر و حاکم که جان

برده عینند ظاهر جان اولان جانان اوله

وبالله التوفیق السانحة الثامنة عشق اقدس بی نیاز

ایینه صورتک پرده براند از ظهور یا خود

آینه از واحد که مرآت معنی در مرور یا خود

ماورای صورت و معنید جلوه باش نور جود

اولور اگر کسوت صورتده بروزی اولسه عا

لذت شهود صورت نیجه ممکن اولور که رأیت ذی

21

فی احسن صورت اداسیله اخبار وفایما توافتم

وجه الله نعیمی الیه تفتی و جهدن ایمانی اشعار

ایدردی الله نور السموات والارض مدلول شرفی

دخی بومعنا ی اظهار ایدد بیت بر عجب جانانه سودم

جسم و جان در صورتی ۶ بلکه جسم و جان کل جمله

جهان در صورتی ۶ نره دن بر معنی خوب و صورت

پاکیزه وار پیش چشمه هان مشهور اولاند صورت

اگر جمال عشق درون پرده معنی دن بر تو زن

ظهور اوله عاشق دن نه اسم و نه رسم و نه لذت

شهود و ذوق وجود دن سهم و رسم فالور

وفای لریکن دن بقای لریزل منج اولوب

ظهور ایتدک فنادر صکره ابقا ایتد بکک

عینیه اوبی کون اولدی زیرا کلدی کونی حالت

عینه مائی کور که نیجه تصور اولنور و اگر جمال
محبوب پرده انداز صورت معنی اولسه جلالت
وجمال سطوات ذات غیرت سمات **مصرع**
یا سن اول یا بن بواقلم محبتدن چکل اداسیله
عاشقه خطاب و اذا جاء نهر الله بطل نه عیسی
مد لوی اجابتله رخت بند فیضای احباب اولور
حکایه بر بسته ضعیفه باد دن شکوایله پیشکا
سیلما نه کلدکن خصم کله معارفه ایچون حضور
کله سن دیو امر لری جاری اولد فده اگر بکا انکله
طاقت مقاومت ~~اگر~~ کافیر یاده کلن دم دیو
جواب آیلک ~~در کدام آینه~~ **محب** در خسار ش
نماید آن بود و بالله التوفیق **الشیخه التاسعة**
محبوب آینه محب در که انده کندیدن غیر ی بی

کورمز

کورمز محب دخی آینه محبوب در که انده اسما
وصفات و ظهور احکامن کور چونکه محب
محبوبک اسما و صفاتک عینی ولد و غن مشاهده
اوله اولوقت زبان حالی بو کونه اتش لر فرائض
اسرار ایلر ذات یگاسی اولوب آینه مرده رونما
لیک اسما و صفاتک کثرتیه منجلی ذات واحد کثرت
اسما و اوصافن کوروب اولدی آینه مر
اثار کثرتدن خلی کثرت اوصافدن صکره باقوب
مرآتکه دیدمه اولدی عیان بر ذات کم فرد و کل
عین رائی انده مرئی عین مرئی رایی در
بو مقام عینی فرماید رجهانک **محب**
جام جهان نمای مه روی طرب فرای تو
کر چه حقیقت منست جام جهان نمای تو

گاه اولور که بوانك واوبونك آینه سی اولور
 اگر محبوب آینه محبت اوله محب اکا ناظر ولدقن
 صورت محبوبیت کندی معانی باطنه سنی شکل
 ظاهر ایله متشکل اولمشدر مشاهده ایدر
 اگر اشکال دن غیری بر دیگر صورت مشاهده ایلسه
 ینه دیدن محبوب ایله دیدن عاشق ایله صورت محبوبی
 کورمش اولور بونلر ایکسی دخی قرب نوافلدر
 اما محب آینه محبوب اولسه شکل آینه ایله مقید
 اولان صورت نمودار اولور که لون الماء لون انائه
 اگر شکل مقید دن خارج کوره اول مصور در که
 محیط جمیع صور در والله من ورائهم محیط اگر
 همت محب محبوب متعالی عشق اولوب قیود شکل
 و مثال با علم و وصال دن عاری و جمله صور نگاه

شهودن

شهودن زائل و بری اوله بی واسطه صورت
 و معنی روی عشق مشاهده ایدر انما بین الحق
 عند اضحلال الرسوم تنکای صورت معنی نیجه کجنان
 اولور بی نوایان بنکه سنده یا نیجه سلطان اولور
 غافل معنی اولور صورت پرستان زهول
 ظن ایدر اول صورتی کم اند جان پنهان اولور

وبالله العون السانحة العاشر

ظهور دائم صفت محبوب و خفا و کمون صفت محب
 چونکه صورت محبوب آینه عین محب ده ظاهر اوله
 آینه کند و حقیقی اعتبار ایله ظاهر بر حکم و بر
 نتم ظهور صورت ظاهر به بر اسم و بر حکم الذی
 بخش ایلر کی کی که آینه طویل ایله طولانی قصیر اسیه
 کوتاهی و امثالها مشاهده اولور بوحالتن بلك

حالت
 در یک
 سیم

و بزرگ و سننك و اولق نسبتی پید اولور
مادامكه جمال محبوب آینه صورده شهود دیدلر محب
اوله صور لذائذ و الام و اندوه شاد و ملام
و خوف و رجاء و قبض و بسط و امن و امید و وعد
و صل و هجر و وعید ظاهر اولور اما لباس صورت
عاری و محیط احاطه غوطه خوار و تعین دن
بری اوله عذاب و نعيم و امید و بیم دن بی خبر و خوف
و رجاء و ماضی و حال و مستقبل دن بی اثر و جمله
حالات و احوال یکحال و یکحال اولور اگر شوراه
ازاده دوشسه برایت محو اولور جاننا
بن اول دریای پور شوره دوشیدم کاش سرتاپا
ودخی غایت خوف و اضطراب یا حجاب دن یار رفع
حجاب دن حاصل اولغله بو مقامه حالتی دن امین

24
و بیم و امید و رجاء دن ازاده و اصل مقام تمکین در
زیرا شائبه دوکانی دن اثر و آثار قالمادی
نسب مذکوره نیجه تحقق ایدر **بیت**
نیست در کعبه و کنشت یکست : سایه راد و رخ و
بهشت یکست : یوغه بر در کعبه و قدس و کنشت
ظله یکسان در جهنمه بهشت : تساوی فیه
سکران و صاحی مه و کوکب اولور بر صبح اولی
زیرا اهل مقام احدیت نور نوره مند رج
اولغله بیم و رجاء و عذاب و نعيم و تمنا دن بری
لر در بایزید قدس ستره یه کیف اصیخت دید کلر نه
لا صباح غدی و لا مساء دیو جواب و بر مشلر
بر مقامه ایردی دل کم انده یوق صبح ایله شام
خوف و امید و رجاء یوق همدخی حال و مقام

صبح و مسا صفات ايله متقيد نيك حالى در
بنده ايسه ذات محو اولدى فكيف الصفات
محو ذات ايتدم صفاته قالمدى بنده اثر :-

بازيدم اولمشم صبح و مسادن بي خبر :-

والساعة الحار **عش** معلوم بيوريله كه
ميان صورت و آيينه اتحاد و حلول متصور ^{كلد}

[اهل توحيدى حلولى ظن ايدر هر بوالفضول X

امتيازى نيد وكن بلز تجلیدن حلول] زيرا

حلول و اتحاد ايكى ذات مياشده اولور چشم

شهوده موقوفدر بساط ماسوائيه انبساط

وجود ده بر ذات دن غیری مشهود بصيرت

بوقدر :- العين واحدة والحكم مختلف :- وذاك

سلاهل العلم نيكشف :- عين براماكه حكمى مختلف

اهل اسراره اولور بومنكشف صاحب كشف ذاته

كثرت احكامى كورمن ذيرابيلور كه تغير احكام

ذاته اثر ايتمز ذيراذانه بر كمال وارد در كه احكام ايله

قابل تغير و تأثر اولمز كورمن ميسن كه ذات نور

الوان ابكینه ايله منضبع اولمز اما اويله كورينور

نور در بيرنك اما رنك ميناظن ايدر :-

:- رنك كثرندن دل بيرنكى تخليص ايتمين :-

در چشم من ايس نظرى كن بينى :- كل دیده مه صكره

نظرايت تا كوره سن سن :- افتابى در هزاران

ابكینه تافته :- پس برنكى هس كى تابى عيان انداخته

جمله يك نورست ليكن رنگهاى مختلف :- اختلاف

دل ميان اين وان انداخته :- شمس عشقك شعله

اورمش هزاران شليشه :- هر بيرنك برقى رنگه اولور چشم غيا

نور بر مینا لک اما که رنگی مختلف، انجیون
اختلاف در وسایل خلق جهان: جذب یا خود
سلوک ایله ابواب عنایت فتح اولد قد خلوتخانه
وجود صحرای نابودی توجیه قلبی و قلبی ایله
کدونی آئینه معشوقه یا معشوقی کندی
آئینه سنده مشاهده ایتد که سفری تمام اولور
لا هجرة بعد الفتح سفر مرآت دلدن کوی یاره
ایچ الدن کته درینکی حصاره تیره دن کوییا
آیدین اندک اولشمنق کبی در کوزل حصاره
بو خلوتخانه دن فاین تذهبون ایله ندا اولنوب
لا سیاحه فی امتی بومقامدن کنایه در راه
طلب انجام رس حرقی ترقی سن اضافت قطه
اشارت مضحک من والی لاقطه ابتدا ولتهامعد

ذیرا

ذیرا غایات و بدایات وجود صورت بند بود
اولد بغی معلوم در خلوت بمن اهوی فلم یک
غیرنا: ولو کان غیری لم یضیع وجودها:
سودیکیم له خلوت ایتدم کوزلرم غیرم دکل
کل بنم غیرم اولیدی خلوت اولمزدی درست
بلی بوندن صکن سفر اولور سه یا زادن اولور
یا صفاتدن که سیر فی الله تعبیر اولنور بایزید
قدس شرم بومر نحش المتقین الی الرحمن وفدا
کرمیه سن کوش ایلد که بر نعم عاشفانه اوروب
اول کسه که نابود اولوب همیشه اول اوله
حش نیجه اولور بیوردیلر و در عقب اسم
جبار دن اسم رحمانه واسم قهار دن اسم حمیه
حش اولور دیو تمیم بیوردیلر و بالله التوفیق

النسخة الثانية عشر محبوب سرادقات معیت

وعزتک نور وظلمتدن یتیمش بیک حجابی وارد

تا کم سلسله عشق و شوق جنبان اولوب مد

وقوت عشق و شوقله عاشق بیکان بیکان اول

سرادقات عزتی کشف و سبحات جلال غیرت

وعزت وجود موهوم من سوزان لهیب حیرت

ایدوب فنا و نابودی ده عین معشوق اندن

ظاهر اولوب عین اوله هر چه کیرد از و بدو کیرد

هر چه بختد از و بدو بختد نه اخذ ایلمر ایسه

اندن اکادر دخی بختایشی اندن اکادر

الصلوة بالسؤال خير من سبعين صلاة بغير سؤال

حدیث شریفی بوکا اشارتدر یعنی سنک سنسن

بر نمازک سنک سنکله یتیمش نماز کدن خیر لودر

یعنی

24

یعنی یتیمش حجاب نورانی به بر سنسن لکن مساو

عدا ولندی علم و یقین واحوال ومقامات و کلمات

و رسوم وعادات و اخلاق و امثالها کی اول

سنسن لک رفع حجب دن کایه اولور

برده های نور ظلمت راز عجز در کما و در یقین دان

نور و ظلمت دن حجب کم عجز دن هم یقین و ظن اینجمله

لو کشفها لا حرق سبحات وجهه ما انتهى الیه بصر

من خلقه ضمیر بصر خلقه را جعدر که اگر خلق

و اوصاف خلق ادرالک سبحات عشق ایدیدی

سر یا سوخته و نابود اولوردی چونکه محترق

اولمور لک حجب دائمی مسروله اولد یعنی ظاهر اولد

ایمیدی حجب انک اسماء و صفاتی در لطف و جمال

نورانیسی و قهر و جلال ظلماتی سی در ایمیدی حجب

اسما و صفات مرتفع اولوب ذات احدیت پرده
عزتتک رفع نقاب الیه مجموع عالم مضمحل و متلاشی
اولوردی ایمی اشیانک وجودیله انصافی
اسما و سا طیلله اولور کرچه وجود اشیانجلی
ذات عشق ایلده در اما اثری پس پرده اسما
وصفاتله اولور نتم صاحب قوت القلوب
حجب الذات بالصفات و حجب الصفات بالافعال
دیو تصریح ایدر لکر حقیقتده نگاه امعا و لنسه
کندی کدینه حجاب در شدت ظهوریله محجب
وسطوت استتار یله مغیب اولمشدر
لقد بطن فلم یظهر لذی بصر فیکف یدک بما بعین
نه در پیش نکهده کوردیکم کوردیم دیرم بلیم بیت
حجاب عارض کدر هم حجاب روی پرتابک

که انوار ظهور کدن نهان سن جمله عالمده
تماشا ایلرم هر ذره یه باقد قجه رخسارک
عیاندر چشممه رویک نگاه ایتد بجه عالمده
ظهور استتار بن ایتیمکچون کدو یه پرده
جمالی مستتر ظاهرده ظاهر جمله عالمده
و جمال با کمال عشقه غیر حجاب اولمز زیر اغیر محلو
و متناهی در ذات عشق ایسه حد و تناهی تقید
مقدس و بری در ایمی صورت و معنی که عالمده
مشهود اوله جمال عشقک صورتی در مع هذا
تقید صورتدن منزله و متعالی در هر شیده که
رخسار دلاراسی اولمیه اولشی شی اولمز و هر
شیده که او اوله اولشی او در بیت
جهانک بجانی سن عینی سن اما اشکار اولسک

دکل سن جمله دن پاک و منزله بی تعین سن
عجب حیرتدیم پنهان ایکن یک اشکار سن
دخی بواشکار القه پنهان تعین سن
عیان سن هم نهان سن هم نهانله عیان سن سن
نه بوسن نه سن و او هم سن و بوا و تعین سن
وبالله التوفیق **الساخه الثالثة عشر** محبوب و محبی
بر دایره فرض ایله که اول دایره بی وسطندن دونه
ایلسک ایکی مکان شکل ظاهر اولور اما اول خط
نیست و هست نماد و وقت حصول منازل اول خط
طرح اوله هئ دایره نه ایسه هئ دایره قالور منزله
اودر که جناب عشق اسما سندن بر اسم ایله جانب
عاشقه توجه ایلیه و عاشق دخی سوی معشوقه عروج
ایلیه بو کیفیت یا اثناء راهه یا اعلا سنه قریب

29
یا اسفند یقین ده اولوب ملاقات حاصل اولور
بو مقامه منازل تسویه اولور و بوندن ماعد
دورت مقام دخی وارد **دبری** عروج در که سالک
نفس ناطقه سنی تصفیه تام ایله هیکل جسمانید
خروج و لباس ملائکه وارد و احد دخول ایلیه **دبری**
دخی مواج در که سالک قید دن اطلاقه وار و
صور مرتبه با جمعهم محدود اولمغله مشهود
اولان صورت و معنی انک صور تید اول هیچ **صور**
مقید و لمز هر نه ده که اول اولیه هیچ سننه اولمن
اولدقه اول سننه اولور **دبری** دخی ندی در که
سالک هر شئی مرتبه سنه وضع و کنی نور ذالله
مستهلک اوله زیرا هر مرتبه نک حکمی لوازم دایره
عرفاند **دبری** دخی ندی در که جناب عشق تجلی

ایله تجلی ایلیه عاشق سطوات هیبت جلال و جمال
بالکلیه محو و فانی اولوب سرقاب قوسین او اول
حاصل اولود کوستر و سکا جهانک وار لغیله یوغن
نور ظلمت اره سنده خط که اولد مستقیم، کیمکه اول
خطی لوقوب نما میله او قور معناسی، حادثاتی
فهم ایدوب اکثر نه در ذات قدیم، یعنی اول خطی
او قیوب معناسن فهم ایدن کندی وجود موهومی عدا
صف اولدوغن بیلور لکن بونده برد قیقه غریبه
وارد در فهم اولفق کرک خط زائل اولسر صورت
دائره کرچه اولکی کبی در اما اثری با قیدر، خیال
کر میر اینجا و هشناس، که آنکود در خدا کم شد خدا
کج خیال ایتمه اند فل حذر ای سر فراز، کیمکه نابود
اولدی آنده اول حقیقت اوله ماز، زیرا مقام سر

وحدانیت

وحدانیت که اتحاد و یکا نکیدن حاصل اولور صف
فردانیت سر پرده احدیت بنجه یول ویرمز و احدیت
اسما احدیت کثرت، واحدیت ذات احدیت عین در
بو ایکیسی اسم احد دن منبعث اولور نتمک واحد
اعداده نیجه ساری اولد سیه احد دخی جمیع
اشیاده ساریدر اگر واحد اولسه اعیان اعداد
اولمزیدی یعنی واحد انجق کندی اسمیله ظاهر اولسه
اعداده عین تو جملله متصور اولور در خلاصه مقادیر
دقیق بودر که مادامکه تجلی عشق عوالم عاشقده
ساریدر عوالم با قیدر هما تجلیدن حالی اوله در حال
فانی اولور، کرجله تویی همان جهان چلیست،
ور هیچ نیم من این فغان چلیست، هم جله تویی هم
هم تو، آن چلیست که غیرست آن چلیست

چون هست یقین که نیست جز تو. آواز این همه
کمان چیست. اگر جمله چمن سنسن جهان نه.
اگر نه هیچ دگلم بوفغان نه. یقین بود که سندن
غیری یوقدر. ارا پرده بواو هام و کمان نه.
حقیقت عشق بر لکنی سنک بر لکدن بملک
اولود زیرا سنیانی هیچ بر لکدن غیری سننه ایله
بلز سن پس کنزی نفسکی بلمش اولور سن میانه ده
او بویوقدر خلق و حقدن ایکی لک بکیدر بومعنا
مشامنه بوی توحید دن بر بواثر ایدن فهم ایدر
یکی اندر یکی باشند یکی هم. وبالله التوفیق.
الساخه الرابعة عشر عاشق سایه معشوقدر اکان
بنفسه وجود بوقدر عین ده موجود کورینور
فده اول محبوب کسه سایه تابعدر اکا اولور دن

نیجه آیریه بیلور که نور متبوع در استماع اوردجه
کیدر لکن سایه اکا اول سایه به کیر مزی که حلول
وا اتحاد اوله اما سر مو اندن ایریلوب اگری یوله
کیدر مرزیرا ناصیه سی انک الله در هواخذ
بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم عشق
مغنی عاشق ایله صراحت و هو معکم اینما کتم عاشق
مغنی ضمنا و حکما هواخذ بناصیتها مدلولندن استفاد
معشوق عاشقن انفکاک محالدر زیرا ناصیه
اخذ در عدم اخذیت محالدر عاشق دخی معشوق
انفکاک محالدر زیرا هو معکم اینما کتم ده مغنی
مصرحه در فافهم شیخ ابوالحسن بیوردی الناس
بذکرک بنسیانه و اطاعتک العاصی بعصیانه وان
من شیء الا ولیسبح بحمد ان عصا و اعی بمانک فقد

اطاع داعی سلطانک ولكن قامت علیه محبتک
فلله الحجة البالغة لا یستل عما یفعل وهم یستلون
یعنی خلق سنی سنیا نلری حالند ذاکر وعصیانله
مطیع لردر داعی یمانہ عاصی اسیه داعی سلطانکه
مطیع لردر لکن حجتک انلره قایم وهادی ومضل
ومنسی ومذکر سن سن هرشی براسمه مظهر اولمشد
صراط مستقیم اوزره یکدر مادام حکم اسم صفا
اوله تقابل اختلاف جارید اما اسم صفاتدن حکم
اسم ذاتک اوله تقابل اختلاف ولماز سؤال
چونکه هر موجود براسمک مظهریدر آنک ^{مقتضی} سنجه
صراط مستقیم اوزره در پس بعثت انبیا ودعوت
اولیادن نه فائده اوله جواب موجودات
قابل جمیع کمالات اولد یغی مبرهن ومقرر در امدی

براسمکه

براسمک مظهریدن براسمک مظهر سن دعوت اولنور
ناکم مطلب القلوب مقتضادخی ظهوره کله مسئله
جبرده اولنلرکی فیضای حیرتده قالمیاسن جنید
حضرتلرینه توحیدنه دردید کلرند بر مغنی دن
اشندم بولیه انشاد ایدردیو بیوردیلر
وغنی بی منی قلی وغنیت کما غنی وکما حیثما
کانوا وکانوا حیثما کانوا اولادی کوکلم ولاکن
ارلادم آنک کی اولدم اولدوغنلین اول اولدم
اولدوغم کی بر عاشقندن نه مذهبه سن
دیو پیرسان اولد قلرند الله مذهبنده بم دیدی
یعنی امرینه مطیع حکمنه منقادم دیمک اولور آخذ
ناصبه نلک عدم آخذتی محال اولدوغی معلوماید
اوز سکر بیک عالمک ونیکله هر نلک اولمیان

بخشده حجاب
مضمون حضرت

زنك بى رنكده اولمقد ر عشق بى رنك عجب كم
زنك زنك جلوه سى ، زنك نابورى عالمده تجر
ايليوب ، زنك بى رنكده اولمقد ر بوزنك جلوه
اكر ناهورئ زمين سايه مى كج كو سترده اول
حالت كجروى عين راستى در ، راستى ابرو از كرى
آمد وز كان راستى از كرى آمد كان و ابرو نه
راستى كلكدن اولشدر يعنى ما تقدم سايه زنك
اكر ليكى طوغر بليغ عيى نيجه اولور دنيورده
محسوسان دن دليل واضحدر كه حسن ابرو و كان
كرلكدن اولور كذاك هر حقيقتك منشائى بر اسم
اولوب اول اسم رب حقيقت اولمغله مثلا مضله
منظر آنك بولنه طوغرى كيدر هادى بولنه
كيد من كشته استقامت و امثالها بونك كجى در

اما حقيقت كه اسم آوصفان دن منفصل اوله و ^{در} ^{حق}
اسم جامده اوله نسبت متساوى اولوب جمله
استقامت اولور التائب من الذنب كمن لا ذنب له
بو اكا اشارت اولور نسبت وسط بولنر نه محله
وسط ديسك او هر محل اوليه اولور يعنى تجلى حق
جميع مخلوقات على السويه در تفاوت قابليات دن
اولور فيض جواد مطلق عامدر بواسره اطلاع
سلوك ايله و مقارنت مرشد كامل ايله اولور ،
مصراع كل نينه باب مجتدن در اور افتاب عشق كه
عيان و هويدادر وجود مطلق پي چرادر مشرق
غيب و هوتيدن كندى سرا پرده سايه سن صحراى
ظهوزه كشيده قلوب مظهر اتم و اكملنه صلى الله
عليه وسلم الرترالى ربك الخ يا محمد نگاه ^{ميسر} انجمن

رتبک سایه سی نیجه صحرای ظهوره ممد وداولمشد
اوده هر بنسنة كتحداكي در عين هستي ده بزه امتداد^د
سیر ايله قل كل يعمل علی شاكلته هر كس كندی عملی
كندی شكلی اوز رینه ایدر سایه جمیع بسنة یه تابع^ت
و شخصك وجود حقیقتك سایه سید ربونی مشا^ه
قلقدن بونی مشاهد قلن میسن و دخی شخص حرکت
ایتمز سه سایه متحرك اولمز ولو شاء ربك لجعله
ساكنا یعنی وجوده كور مزایدی بزم افتاب احد^ی
مشرق عزتدن تابان اولسه سایه دن اثر قالماز^د
زیرا هر سایه كه همسایه افتاب اوله بحكم قبضناه
قبضنا سیرا مضحل و مثلاً شی اولور اعیان خارج
و باطنه تعبیر اولنان اشیا راحیه وجود دن
برئی شم ایتمشلد راكر پرده صفات واسما دن

36
تجلی ایتمسم ظلمات امكانیه دن برشی نمودار اولمز
بیت روی صحر احوهمه بر تو خورشید گرفت
كه تواند نفسی سایه بر آن صحر باشد
طولته صحرای شعاعی افتاب عین ذات
ظله اولمز بر نفس اند ظهور ماهیات
عجیدر كه نه محله كه افتاب تابان اوله سایه اولمز
و افتاب سز سایه یه وجود اولمز و هر شیئك
ذاتی اولور سایه نك شخص اولور و حرکت سایه
حرکت شخص ايله اولور بیت جنبش دست ايله
تحريك ظل، مایه سز در سایه بی تحريك بل
ظله كیم كند دن اولما یه وجود، انده هستی بی
عدم بل مضحل، ظل هستی خدا در ممكنات
هستی ممكن عدم در متصل، شیخ الاسلام

انضاری بیورد مخلوق نامخلوقه محو اولسه وجود
 مجازین پاک اولوب منی و مائی محو اولوب ایکی ک
 کیدر برک حاصل اولور اکر وجود سنک ایسه
 وجود حق فانی اولور دی حقل ایسه سنک فانی
 وعدم محض رلا وجود الالهو الساخه العشر
 رأیت خیال الظل اکبر عبرة لمن هو فی علم الحقیقة
 راقی شخص و اشباح تمر و تنقضي و کلهم فانی
 و المحرک باقی خیال ظلی کوردم عبرت الدم
 نکاهم اولدی اولسه لعبه ملاقی برازا اشباح و
 تصویرات زائل حقیقت علنه و ارا نطباقی
 او پرده پرده امکان و استاد محرک جملة بی بر
 عین باقی واقعا بوقد رصور و اشکال مختلفة
 متضاده به حرکت و صوت و احکام و هیئت نفس

استادک

استادک پس پرده خضاده نهان اولوب بوافعالی
 کو ستر مک لکی ایله اولور پرده رفع اولدقه اولصور
 و افعال نه اولدیغی معلوم اولور و کل الذی شاهدة
 فعل واحد بمفرده لکن بحجب الاکتنه اذا ما زال
 الستر لم تر غيره و لم یبق بالاشکال رینة جملة
 سیران ایندی یک برکسه نک افعالیدر ماوراء
 پرده پنهان نفید رحمتی پرده بی رفع ایسه
 غیری کمسه یوق معلوم اولور شبهه قالمز دی
 بیوردک سر غیب و حدی پرده امکان و صفات
 افعال و اظهار و ظهور مظهر لیس و تکنون ظهور
 شدی انک واسع المغفرة مدلولی جملة کائنات
 اکا پرده اولمغی اقتضا ایدر فافهم دو کون اول
 افتابه سایه باندر ورا پرده سایه بان جهاکار

ایندی محکات و کائنات انک
 پرده بی اولدیغی معلوم اولور

کنند حضرت ستانی والله خلقتکم و ما تعملون
مصدقته بلیز که وجود مجازی سی کند و دن
اولمیانک فعل و قدرتی اولوری بیورد لکه
سز و فعلکر بزم مخلوقن در نیست فعل و اقدار
بماست و حقیقتک فعل بر در انجی هر تجلی
بر صورت کوسترد هر پرده بر آدله اکلور
یستی بماء واحد و بفضل بعضها علی بعض الایة
الساتحة السادسة عشر معشوق هر لحظه هر صفت
در بجه سندن عاشقه عرض جمال ایدوب بر شخصه
بر صورتک ایکی کره تجلی ایتمن زیر وجود ده
تزار و عبث لازم کلور و هر کونه تجلیدن عین
عاشقه روشنالق حاصل اولوب عشق و شوق
مزید اولد قه عرض جمال دخی زیاده اولور

26
ونه رتبه شهود حسن حاصل ولد قبه دهشت
مستولی اولوب بیکانه لغی ار تر انبساطی قلنز
بیجاره انک محبتی پناهنه صفور و ظهور انوار جمال
استعدادات مقدار رنجه و فیض الهی قابلیات مقدار رنجه
اولور مضاع بومر کور مر افتابی افتابک جرحنه
هر چه روی دولت مصفاتر دو تجلی تو مهیاتر
دلن صفوت اولسه انوار تجلی صاف اولور
صفوت دل کمال اتباع سنت مصطفی علیه السلام
ونفی خواطر و ذکر دایم ایله و صحبت مرشد کامل ایله
اولور وجود مرشد کامل اکسیر کی در یا مبتدیا
بالنعم قبل استحقاقها نکته سنده مبین در که
معشوق عاشقه جلوه دیدار نه تحمل و لیاقت
ایچون بر نور مستعار بخش ایدر عاشق مستعد

شهود اولدجه نور دیگر دخی بخش اید رترقیدن
ترقی به و هلم علا تجلی قلبه می تابع قلب تجلی پیری
حضرت محی الدین رضی الله عنه مذهبنده هر نه
و جمله که حق تجلی ایلیه قلب و صورته اولور
قلبه حقن غیری نه اولور محقق لردن شویله
منقولدر که عقیده حق تعالی صورت ایله که تجلی
اید عارفلانی بیله لز سجد اید لراما محجوبلر
مادامکه کند ولرنیک بلدیکی صورته تجلی ایتیه
بلیه لر طلبکار اول قویه تا بوله سن روی
جانانی بو آیک تشنه می قانماذ ایچسه بحر عظمی
معاذ بایزید بونی تحریر ایشدر مست از
می عشق آن چنانم که از آن یک جرعه دیگر از خورم
نلیست شوم شراب عشقن تا شویله بهوش خورم

معاذ را از می که
بکار اولیاء الله وند
۴

اگر بر جرعه سن داخی ایچرسم اولورم نابود ۲۶
بایزید جواننده بونی تحریر ایلدی شربت الحب کاس
بعد کاس فما نقذ الشراب و ما رویت مجت جانا
تکرار بر تکرار نوش ایتدم نه بن قاندم نه اول
صهبار و کندی اولدی نابود سنی بر کونده یوز
بیک کره کورسم دو کفر آرزو اولسم در لسم
و راق قدس ستره لیس بینی و بینی فرق الا انی
نقدمت بالعبودية و بنم افتقار و استعدادم آنک
مفتاح کرم وجودیدر بیوردی بر ذات عالیه
دخی بونی اشیدوب ومن اعدی الا اول دیمیشلر
یعنی جود نخستینک مفتاح اولی کم ایدی و من
اعدی الا اول کلام مصطفی علیه التحیه و التسلیم
در که طائفه عرب جمال جرب واران طویله سنده

جرجی اولیان باغله مرلردی سرایت ایدردیو
بونی اول سلطان جهان علیه صلوات الله المنان
استماع ایلدکرندن ومن اعدی الاقل بیوردیلر
وعنده مفاتیح الغیب لا یعلمها الا هو عنایت ازلیه
لا یحمل عطایا همر الامطایا همر لطف حق و قابلیت
شرط نیست بلکه شرط ^{من} قابلیت لطف است
حرقانی قدس سره انا اقل زنی بسننین بیوردیلر
یعنی بن ربیدن ایکی بللیق آزم محققین صوفیه
اصطلاحارندن سنه اوحد در سنه سرمدیه که
احدیت در سنه ابدیه که واحدیت در سنه
زمانیه که مرتبه انسانیت در ایکی سنه ربیدن
اقلیم دیمک مرتبه احدیت و واحدیت ده اقلیم یعنی
وجوب ذاتی و غنای مطلق اکا مخصوص صد و دیمک

اولور فافهم ابوطالب مکی قدس سره بیوردیلر
هو خالق العدم کما هو خالق الوجود بوندک معنای
حق تعالی عالم غیب ده احکام تجلی باطنی ^{حقیقت}
عبد ده صورت استعدادیله اظهار ایدرتا انکله
تجلی وجودی به قابل اولور بوندن صکره حسب
الاعمال عبد تجلیات دیگره قابل اولور نوبنو
استعدادات موهوبه احسانیه ملزوم اعمالی
اولان تجلیاته مظهر اولور و هر تجلی بر علم در
و تجلی بی نهایت در که رب زدنی علما بوکا اشار
اولمشدد بر حوشجه فهم اولسنون زیر محلد قفید
ساحه تفصیل دن طی عنان بنیا اولندی بعض
اصحاب رای راه وصول انجام رس اولور ظن ایدر
هیئات هیئات منازل طریق الوصول لا ینقطع ابد

ابو الحسنین نوری قدس سره بوطریق عدم تنه
سنن بوجهله ایما ایدر لر جمال پاکنی کوردم دکل
اول کوردیکم کبی نه یوزدن کم کوردم انی صانورم
کوردیکم کبی اما واصلان مقامات نائل اولدقلر
مقامدن اعلی واولی مقامه طلبه شوق وهبانی
جلوه کراولم یوب بولندقلری مقامده اقتصارلری
واقع اولور آنده قالور لر والایجلیات الهی نشاء
اولی دن اخری یه نقل ده دخی الی مالا نهاییه له
اولدیفی ارباب ذوقه خفی اولمز وباللہ التوفیق
الساخه السابعة عشر عاشق علم الله ده که
وجود عینی خارجیه اولدیفی که وجود عینی در
بوایکی وجود میانده ارام ایتمشیدی هنوز
روی مغشوقی مشاهده سی یوغیدی کرم قول

کن

کن آنی خواب عدمدن بیدار واول نغمه کن ایله
وجده کلوب نعمت وجود ذوقی آنده هیام و تعشق
حاصل ایلدی **السمع بعشق قبل العین احیانا مصرع**
عشق شوری در نهاده مانهاد مدلولیله عشق
مستولی اولوب سکون ظاهر وباطن رقصه مبدل
وابدالابدین نه بونغمه عشق منقضى ومختل ونه
بورقص و طرب نهاده عاشقندن منسل اولدی چونکه
مطلوب نامتناهیدر زبان عاشق بو ترانه دن خاله
دکلدر تا چشم باز کردم نوررخ نودیدم تا کوش
برکشادم پیغام توشنیدم امیدى عاشق دایما حرکت
ورقص معنوی ده در اگرچه ظاهرده ساکن مشاهد
اولور ایسه ارباب رقص و دوراندک ماده
تحقیق فہم ایلہ کہ نه محال دن سر زده اولمشدر

اگر چه شمدی بونلار مقلدین حرف ایسه لرده . وتری
 الجبال تحسبها جامدة وهی تمر السحاب ، یا نیجه
 ساکن اولسنونکه ذرات کائنات دن هر ذره نک
 بر زبان و هر زبانک بر قولی و هر قوله عاشق
 بر کوشی وارد رکه انی ایشیدر . وبالضرورة حرکت
 ورقص و شوقنه بادی اولور نگاه امعان ایلسک
 قائل و سامع بر در ، السماع طیر بطیر من الحق الی
 الحق دینلشد در چند قدس ستره شبلی به عتاب
 ایلدیکه بز سر داب لرده بورازی مخفی سولیدک سن
 منبر لرا وزده اشکار ایلدک دیدک شبللی انا اقول
 وانا اسمع و هل فی الدارین غیری دیو جواب ویر مشلر
 هر بوی که از مشک و قرنفل شنوی ، از دولت آن
 زلف چو سنبل شنوی ، چون ناله بلبل ز بوی کل شنوی

هم زلف و اولان و بجان
 کل مشک و قرنفل

کل گفته بوی که چه ز بلبل شنوی ، عندایک نغمه
 کوش ایلین بلزنه در ، ایخله دن آنی اوکلدر صانه
 بلبلن کلور ، وبالله التوفیق **السنخه الثامنة عشر**
 عاشقک دل پاک و مقدسی بردلدر که جمیع تعینا
 منزله مخیم قباب عزت و مجمع بحر غیب و شهادتدر
 و اول دل پاک بر همت ذاتی اعطا اولمشدر که
 اگر ساغر دریا هزار باره کشد ، هنوز همت او باره
 دگر بکشد ، لاجرم اول کوکک وسعت بی نهایتی
 تصویر مشابه دن عاریدر اما اگر تصویر اولنسه
 جمیع عالمه کجیده اولمیوب بلکه عالمه قبضه سنه
 نابدید اولان سرا پرده احدیتی ساحه دل عاشقه
 ضرب و بارگاه سلطنتی اول میدانه قور ووب
 جلالگاه عظمتنه انی صوب و اوب ایلمشدر

حل عقد و بسط و تلون و تگون اول محله اولور
فاذا قبض اخفی ما ابدی و اذا بسط اعاد ما اخفی
بنی کر حسن در حال غمی بکشد عجب دارم که دائم در
دل عاشق چگونه خانمان دارد صغیر کن ایکی
گونه عجب کم حسن بی مثلی نیجه صغدی دل عشاقه
اندر خانمان طودی بایزید قدس ستره العزیز
کندی وسعت دلندن شویله اخبار دایما ایدر که
اگر هزار و صد هزار عرش و کرسی و هزار و صد
بار عرش و کرسی اولان موجودات کروی و انسی
اگر کوته دل عارفه کز ایلنسه اندن عارفک سرو
خبر و اکاهی اولمزدی خبر و اکاهی اولماغنی المحدث
اذا قورن بالقدم لم یبق له اثر تعبیری ایله جنید
قدس ستره تفسیر بیور مشلرد اول ذلک صاجی

41
لاجرم بایزید کی سبحانی ما اعظم شانی ترانه سند
جلوه دار اولور بری پر پنج پاره دن بر کوزه یاپار
و در و ننه آب صا طولدر ر افتاب طلوع ایلد که
کوزه و آبی شی واحد اولور لیس فی الدار غیر کم دنیا
ترانه سیله اغازه کار ابتدار ایلر ما وسعنی ارض
ولا سمانی و لکن وسعنی قلب عبدی المؤمن فرطه کوش
از عان والقلب بنی اصبعین من اصابع الرحمن
مضمونی دخی حلایقان اولنسون جناب عشق
مقدس دله و دل آنک قبضه تصرفده در نگاه
ایله که زبان ترجمان بیان نه اشعار ایدر
کرچه در زلف نیست جای دلم دایما در دل خراب
منی تا بدانی که از لطافت خویش هر تو در بند
زلف خویشتی کرچه زلفنده طودی جای کوکل

دل و پراخ ایچره سن داتم ۶ بوالعجب سنده اول
سر زلفه ۷ اوله سن یینه عاشق و هاتم ۸ هانا
وهواره کنی کننک جلوه دار عشقی غیر دین
بی پروا شه نشاه ملک استغنا کنی ذاتی وسعت
سرای ذاتی ۹ سرای لی مع الله کوکلدر قرارگاه
یکانه کی ینه ساحه یکانه کیدر وحدانیت قرارگاه
قرارگاه و دانیت دراسته بواوصاف ایله حقیقت
دلن بر حرف نکاشته صحیفه بیان اولمق کرک
بر صاحب دل کنی مناجاتده انشاد ابیدر ۱۰ کفتم
کری تو بدین زیبایی ۱۱ گفتا که خود را که خود منم
یکتایی ۱۲ هم عشقم و هم عاشق و هم معشوقم ۱۳ هم
آینه هم جمال و هم بنیایی ۱۴ دیدم بو حسنله جانا
یکمک سن ۱۵ دیدی کم کدمک یوق غیره امکان ۱۶

۴۲
بنم هم عشق و هم معشوق و عاشق هم آینه و هم خسار
و جانان و بالله العون السنه التاسعة عشر
سلطنت و جلالت عشق پادشاهی لغی معشوقه و رف
زلت و افتقاری عاشقه و بر مشدر باقلسه مذلت
عاشقا سطوات عزت عشقن اولور معشوقن دکل
اما غنا صفت معشوق و فقر و فاقه صفت عاشق
الفقر یحتاج الی کل شیء ولا یحتاج الی شیء یعنی فقیر
حقیقت اشیا به ناظر در هر شیهه بر حقیقتی مشاهد
لا بد هر شیهه محتاجدر لاجرم غیر بر شیهه محتاج
اولمن الفقر احتیاج ذاتی من غیر تعین یعنی کند و
وجود و بر مکررین احتیاج ذاتی سی اوله چونکه
عاشق ظاهر و باطنده متجز در وجودی حقه
و یروپ تعین مجاز دین بله عاری اولور

ان تؤدوا الامانات الى اهلها وجودى محبوبه وبره
 وهو الان مع الله كما هو فى الازل زاوية عدم
 ونا بودگاه کم اولود حتى الفقير لا يحتاج الى الله تعالى
 ديمك اولود که احتياج صفت موجود در چونکه
 بحر عدمه غرق اوله موجود شدن حصه دار اولمز
 فقر تمام اولود اذا تم الفقر فهو الله مالى ظاهر اولود که
 الشئ اذا جا وزحل انعكس ضده ذرا حتى برشيئه
 محتاج اولمز هيچ باشى چو چفت فردى تو
 همه باشى چو هيچ کردى تو بر لک ايکي لکه هيچ اوله
 هب اولور سن اگر که هيچ اوله سن كذلك الفقير
 محتاج الى كل شئ ولا يحتاج اليه شئ هم مضاي اوله
 قرب در مطلوبى ورا پرده اشيا ده در و خلوتخانه
 بود و نابودى ده متساوية النسبه در نتمک جنيد

43
 رحمه الله الفقير لا يفتقر الى نفسه ولا الى زيه ده
 مراد ايدر که چونکه زاويه عدمه وصول بولدى
 كندى دين سيله جمال دوسته نگاه ايليه كندنيك
 عكس ظلمت نابودى سى كندى نظريه كلوب الفقر سود
 الوجه فى الذارين كندى دار وجودند و دار عدم سرى
 نابودى سنده بر نور سپيدى هستى كوره من که او
 رولقدن خلاص بوله كاد الفقر ان يكون كفرا يعنى
 كفر و ستر و محو سوا که سواد اعظم تعبير اول نور سواد
 فقر دخی دير لر حتى بعض اکابر بعض اکابر ماسبب القرب
 للوصول ديو تحير نند ان يتصف السالك بالكفر الحق
 ايله تحير جوابى تمام برار يعين شوق و ذوقه بادی
 اولمشدر مثلا توانکر و درویش قصد عالم عشق ايلير
 توانکر الله جراع اولسه و درویش الله بر جرم صغائر
 اولسه عالم عشق در بر روزگار استسه توانکر
 چراغى منطوق درویشك چرم سى مشتعل اولور

این جمله در کتب معتبره
 آمده است

اذا عند المنكسرة قلوبهم مضارع قبار لر منكسر لر
طوب عشقی، وباللہ التوفیق الشانحة عیشین
عاشقه کر کرد که معشوقه بنیغرض صحبت اید کند یکی
و میان ده طلب کند و دن اولی غلغی مرتفع اوله
تا کم سوادن معدود اولان طلب سدا راه اولمه
ترک طلب سائر کام و مرامی ترکدن افضل کورینور
یعنی طلبم ایله نائل اولدم خیالی اولیه و هر نه که
عالمه وارد رکندی مرادی بیله حاصل اولمش
ملاحظه ایلیه شادمان اوله ملول اولمه تا که
تفریض قضای کرد کار بلاسندن امین اولوب
ایشی فاعلنه تشویض و حکمتی علمنه تخصیص ایتیش
اوله، تا ترک مراد خود نکیر دصد بار، یکبار
مراد در کارش ناید، تا که یوز کره مراد نفسی
ترک ایتمه، بولیه عالمه مراد کامنی، اگر بر احر
واقع نامرضی یعنی نامشروع ایسه انی دفعه جد

44
وجهد تام ایلیه اگر مکاشف ایسه نامرضی ایشی دوست
یوزندن بله کورسه رضا و یرمیه زیر اچوق کره
واقع اولور که عدم رضاده دوست یوزندن ظاهر
اولور، راضی دکم دیمک اولمغله، ولا یرضی لعباده
الکفر ما رایت شینا الا و رایت الله فیه مدلولی
اوزره هب حق کورر و اما شرعاً حرام اولانده اند
وجه حق حرام لغه کورینور اندن اجتناب ایتیکی
کرک اسرار دندر یو خسه العیاذ بالله تعالی اباحی
اولیه شرع بآک مصطفی باشد سلوک، هر که باین
راه شد اورا جده سوك، زیر التجلی جمیع اشیا سارید
عدم مرضی بی نظرندن نیجه دفع اید بیلور، بیان
اید لوم، تجلی ایکی نوعه منقسم در ذاتی و صفاتی که
اسمائی در، ذاتیدن اولان دفع ناممکن اسمائی دن
اولان نامشروع اولد قد معیار سر عرض اید دفع اید
نشان قهر و جلالت مرضی اولد قد نشان لطف و جلال

صفایتده اعوذ برضاك من سخطك ، ذاتی ده
اعوذ بك منك اگر از تو بتو نگریم چه کنم ،
پیش که روم قصه بدست که دهم ، پناه هم پینه
سنسن ظاهر اسندن کریم ، کیم درگاهنه
عرض ایلیم حال پریشانم ، **الساخه الحادی عیش**
شرط عاشق اودر که معشوقك سودی کنی دوست
دوستیدر دیو محبت الیه نه اولور سه اولسون اگر
بعد فراق محبت دخی اولور سه فراقه جان ویره نیچون
اراده محبوب اند اولدو غیچون النار سوط سیوق
اهل الله الی الله مدلولی ایله نار بعد و هجران که اراده
محبوب اوله عین وصال اولور ، ارید و صالک
وترید هجری ، فاترک ما اریدی ترید ، و صالک
استرم سن داتما هجرانم استرسن ، سنک دلخواه
اولسون استرم وصال استتم سنک ، فهم اولنیم
بعینه فراق مطلوب عاشق اوله بلکه محبوبه فراق

محبوب اولدغی جهتدن مطلوب اولور
دلرسك وصلت احسان ایت دلرسك درد
هجرانك ، بن انلردن فراغت کرده بیم مطلوب
عشقكدر ، بلی واجبد که فراق و هجرانی ،
وصالدن زیاده سوب جان ویره زبردوست
انی استمش در بوسورتده وجود بعد قریب
یقین بر معنا اولور که زیرا قرب و صل ده خلق
کندی مرمانه واصل اولق کی در اما وجود
سلب صفات خود و انصاف بصفة المحبوب کی
اولور ، هجری که بود مراد محبوب
از وصال هزار بار خوشتر **لانی فی الوصال**
رفیق نفسی **وفی الهجران مولی للموالی**
اگر محبوب بعد و فراقی دوست طوتار اسیه اول
بعد عین وصال اولور و موجب بعد اوصاف
محب اولمغله بمقتضای کنت سمعه و بصره

عین محبوب اولور، دامن او چون بوصل
 بکیرم، دست او اندر استین دیدم،
 دامن و صله نیجه طوتام، دستی انک کور
 یکنه، اعوذ بک منك لا احصی ثناء علیک
 انت کما اثبت علی نفسک **الساخه الثانیة**
والعشرین طلب و جت جوی عاشق نمونه طلب
 معشوق در زیر عاشقه اولان جمیع اوصاف
 بالاصالة معشوق در، انک اوصافک بر تو
 وجودی دخی وجودینک بر تو یدر مشارکت
 ممکن دکلدر زیرا مشارکت یکی شی اقضا
 ایدر حقیقتده اوصاف کماله متصف بر
 ذاندن غیری یوقدر، اشیا اگر یکسیت و کر
 صد و کر هزار، جمله یکی بود بحقیقت چونکرا
 ایدر جمیع صفات محبوبک اولوب حجه بر وجه
 صفت وجود منصور دکلدر عدم وجود

نیجه ممکن اولور اما محبوب کرم و عنایتندن خانه
 محبه قدم نهاد انوار نجلی و صاحب خانه کند و جمالیله
 منجلی و کندی صورتی کسوتیله منشر ف و منجلی و کندی
 لباس مجله کند نه عرض ایدر همانا محب که هیچ اندر
 هیچ و معدوم حرف در **شیخ الاسلام عبد الله الانصاری**
 قدس الله سره العزیز حضرت باری بیوردر الحق تعالی
 خواست که خود را ظاهر کند آدم را بیا فرید،
 و خواست که اوصاف خود را ظاهر کند عالم را بیا
 فرید، **ظاهرا تیک استدی حق چونکه ذات پاکنی**
آدمی خلق ایتدی اولدی مظهر ذات اله،
هم صفاتن استدی کم عالمه ایده ظهور،
عالمی خلق ایتدی بوندن ایتمه فرقی اشتباه،
یعنی داندن اوله اوصاف پاکنی مفترق،

در مقامی که از این سخن در دنیا

متحد در ذات اوصافیه یوقدر فرق راه ،
لیک هر مظهره اکل وجهه ایتم ظهور ،
صاحب کج بجلی در او قادر پادشاه ،
نخه السالفة والعشيرة محبتی عین الیقین دیدم بصیرت
ایله جمالی جانانی مشاهده آرزو شیله سرگشته
بوادئ طلب اولوب تا که سمع ستره ان چشمه که ،
یافت حضار زواب حیوة ، در منزل نیست ولیکن
انباشته نوی ، ایچدی کی حضرتک او آب زنده جوی
مستتر در منزل که توی توی ، صداسی رسان
ودیده امعان ایله نگاه ایلدی ناکاه کندی محو
اولوب کوردی کم مکر مطلوبی کندی عینی امیش
ای دوست ترا بهر کای می جستم ، هر دم خبر ازین
وآن می جستم ، دیدم چو بنجشم تو تو خود من بودی

معنی که

نخلت

نخلت زده امرکز تو نشان می جستم ،
جاناسنی هر پرده ده بیک کونه ایندم چیست و جو
، هیچ قالماد صور مدیغم سند نشا ترک عرب
سنکله کوردم کندی سن خود بن اولمش سن همان
حیرت قالدیم صور دیندن شرمه کدم عجب
بودید بودید و ره حاصل در اما بلز که نیه ناظر
ونه دید در هر خزه که خانه دن بیرون صحر اوله
افتاب افتابی کور در اما حقیقتده بلز که نه کوررون
ایله کور در حق الیقین تحصیل لازمدر که سکون
نفس و اطمینان بال ایله تحقیق حاصل اوله ، سهیل
سوال ایتدیلمر که ما الیقین قال الیقین هو الله تعا
واعبد ربک حتی یاتیک الیقین درین ره کر تبرک
خود بگیری ، یقین کرد ترا کر تو قواوی ،

بویولده کند یکی کر ترک اید سن، یقین اوله که هم
سن اول اوله سن الساخه الرابعه و لغش عاشق که
معشوقی کورمک استر یونک چاره سی اولدر که
هر حاله هر نظرده گاه چشم ظاهر ایله گاه چشم
باطن ایله معشوقی کوزه دیجی اوله اکایوز طوب
کورمکدن خالی اولمیه یعنی دائما مراقب اوله زیرا
معشوقک هر عالمه کرک عالم معانی وار و اح
و مثال و شهادت و صورت نه که وارد راند
و جبهی وارد ریس عاشق هر نه به که ناظر اوله
اکا ناظر اولور و هر شیبک باطنی اودر و انکدر
ظاهری ده اودر انکدر، هو الظاهر و الباطن
حکمی ایله جمله آنک پر توی در هیچ نسنه کور
الا اندن مقدم اول کورینور مارایت شینا الا

ورایت الله قبله یا خود صکره کورینور الا و رایت
الله بعد یا ایچند کورینور الا و رایت الله فيه
یا انکله کورینور الا و رایت الله معه بو مقامه
عزالت نشین اختلا به قدرت عاشق نا یا بدر
زیرا معشوق جمیع شیبک عین حقیقتی در برنی
اختیار ایتیز که او برند اولمیه انحق کند و نک
یوقلو غی خلوتخانه سنده کثرت صفات مستعاردن
اصل واحد رجوع و کندینک ناظر لغی معشوقک
منظور لغیدر و معشوقک معشوق لغی مرتبه
عاشقک عاشق لغی مرتبه سنده تعاق کونه ظهور
وارد در نیجه عزالت اید بلسون نتم وجود عاشق
معشوق سببی ایله ایسه ظهور دخی عاشق سببی
الربوبیه بغیر العبودیه محال، ظهور تو بمن است

ووجود من از تو و لست نظر هر لولای لم اکن لولاک
، معشوقک حسن و ملاحتی علی وجه الکمال
آرزوی معشوقی مقتضی نظاره کمال یوقدر مصرع
بت راجه زبان که بت پرستش نبود اما آرزوی
معشوقی مقتضی نظاره کیدر هر پرده که نسبت
تحقق ایلدی حریت قالمدی ، آزادی و عشق چون
نمی آید راست ، بنده شدم و نهادم از یکو خواست
راست صائمه عشق در آزاد اولوب قالمقلقی
بنده اولدم ترک قالم بر یکا طور مقلقی
حریت مطلقه مقام غنای مطلقه بولغز کورمز
میسن که روی معشوقیه کرشمه و ناز روی عیا
عجز و نیاز بر بر پایه متحقق اولور ، نحن فی اکل
السرور و لکن ، لیس الایکم بنم السرور ،

49
بی ذوق صفاده کاملیز بیز ، تمام اولور سنر کله
ذوق کامل ، بی هر بر صفایه منشائز بیز
ولی اولما سکر اولمز دی شامل ،
والله الموفق السنائحه الخامسة عشی
عشق بر آتش که دل عاشقه دوشد که
هر نه که دلد بولور سه یا قوب محو ایلر
ناشول حذر وار بنجه که صورت عشق دخی
محو و نابود ایلر مجنون بوسوز شده ایدی
اکا لیلی دیدیلر من لیلی بیم دیدی و سر کریان
حیرت و فنا لیلی کلوب سنک مطلوب معشوقک
لیلی بنم دید مصرع باشکی قالد رک محبوبک
بنم ، با که امعان ابله کیمه بکرزم ،
اللهم اجعل حبک الی احب من سمعی و بصری
مد لولایله ای عشق بهمتا که بنم سمع و بصیر
و جمیع قوای ظاهره و باطنه من منسن ای

بنم کوره غم ایشید غم سویلیم یا بیشانم
یور وینم فنیهم انفسهم مضمونله ابتدا
دامن فشان کسوت عاشق و زیب جمال
معشوقیه دوکانکی نسبت عاشق و معشوق
پیداسیله عالمه شور افکن حیرت اولوب
عاشق محو وجود ایلرکن نسیان مصطلح
اندن عیاندر هربری برینک رنجه هرینک
اولوب امر واحد اولدی بلی اصلندن چی
شی اخر یوقدر و لکن صورت مظهرت
نسبت متباینه بی اقتضا ایدرکی ایدی
این همه رنهای برینرینک خیم وحدت کد
همه یک رنگ وبالله العون والتوفیق
السناء السیاسة والعشرین بن عاشق
شهوده طالب اولغانی کدی وجود
موهومدن قورتلوب مرتبه اعیان نایبه

۱۵
عدم در آکا وصول الیه راحتگاه شهود
یتشکدر که اندر هم شاهد هم مشهود اولمشید
بوریا ضات و مجاهد لرجه و وجود ظلیل
انفکاک ایچوندر زان قبل شاهد و مشهود
شده هم درین شاهد و مشهود یکیست
چونکه موجود نما اولدی موجود نما لغی
شهود مجوبدن برده اولدی کرجه انک
بصری کنت سمعه حکیده انک عینی در
اما انک آنلغی بو بصرک برده سیدر
انت الغماة علی شمسک فاعرف حقیقه نفسیک
یعنی سنک وجود مجازک سنک حقیقتک
کوفشتک بولتی در نفسک حقیقتی
بل اول مقامه ایرمکه سعی الیه تا که محروم
قالیه سن اگر سنک سنلکن برده لری
پیش چشمکدن کشف اوله معشوقی کورسن

اراده سن یوق اولغه محتاج سن که سمع
سرم بواوا از بویه رسان اولمغه در
فداک سرطال عنک اکنامه، ولاح صباح
کت انت ظلامه، فانت حجاب القلب عن عین
ولولاک لم یطیع علیه خنامه، ظهورا تید
اوسر کم نیجه دم مکوم ایدی سندن،
دخی اول صبح طوغدی کم سن اولمشدک
اکا دیجور، حجابی کو کلک سن سن آنک
سرنیه ایر مکده، اگر سنلک کیدی هیچ
اولور میدی اوسر ممهور، دو زشب
بشنودم ونی دانستم، شب با تو
غنودم ونی دانستم، ظن برده بدم بمن که
من من بودم، خود جمله تو بودی ونی دانستم
بو مقام دعا عاشق الله جعلنی نورا
یعنی شهود بخش اید که محو منی مجازی اید من

تو اولوب من رانی فقد رأی الحق ترانه
خوشحال ومن تو حالتند شهودم مضحک
وعدم اشتمال اولمغله نورانی اراه محیطند
غریق دریای نوال اولم، خلق داروی کی
نماید او، بکدام آینه در آید او، خلقه
هیچ ممکنی در عرض آید رو، هر مر ایا ده
اولدی اولدر او، وما قدر و الله حق
قدرة ان الله لقوی عزیز و بالله التوفیق
الساخنة السابقة والعشرون معشوق
اگر مراد ایلیه که عاشقی کند و به جذب آید
نتکم جذبه من جذبات الحق توازی عمل القایز
دنیلشدن اول کسوم لکه عوالم ظاهرده
عاشق انکله همحال و مخلوق اولمشیدی
وانلاری عاشقند خلع والبسه نفیسه
صفایتله انی مزین و محلی اید اول خلقتارک

اسامیستی اکا تعلیم ایدر انکله ذات معشوق
 بیلور کند و لکندن فانی اولور عین معشوق
 اولور معلوم اوله که قول حق صفتی ایله صفتلر
 الا فانی اولمینه فنا دید کلری زوال عینه
 دینلر بلکی خلق فانی اولوب خلقدن
 منقطع اولوب حقه توجه تامدر بو توجه
 تام سالکک داشتله اولان صاحب ذاتی
 ایله حاصل اولور و حب ذاتی دخی حاصل
 اولمز ما دام سالک تقوی دید کلری خلقدن
 مشتهیات نفسدن یعنی کندی استد کلری
 ترک ایتیمینه ایدری کزدونک بر صفت
 ذمیده سنی ترک ایدر سه معشوق اکا عو
 کندی صفاتلرندن بر صفت احسان ایدر
 جذبیه لایق اولور که کیده دیک مقام اتحاد
 واصل اولور معلوم اوله که اتحاد دید کلری

عوام و علماء قشری وهم ایتد کلری کبی ایکی
 شینک بر برینه دخول و حلول و سریانی
 دکلر بلکه کثرات نسبی محو اولوب کثرینک
 دخی بر نسبت مخصوصه مظهریت اولدوغنی
 قوه دن فعاله قالدن حاله حالدن مقامه
 یئتشدن مکن عبارتدر یو خسه حاشا
 بو طائفه جلیله باطل وهم ایدوب ذات
 متعالیدن غیری وجود ایله متصف موجود
 کورمز لر کورد کلری مظاهر وجود در بو
 اتحاد مصطلح حاصل اولدوق یا اول موقف
 واقف قالور یا تکمیل ناقصان ایچون اولکی
 عالمنه رجوع ایدر معلوم اوله که واصل
 اوج قسمدر بری ابد الابدین مستهلکدر که
 انک رجوعی یوقدر اکا اقد اولمز زیر کندون
 خبری یوق غیره نه یا پسون بری دخی رجوع

ایدر سیر مقامات ایچون وکند و نفسی تکمیل
 ایچون بوکا دخی اقتدا اولمز زیرا کمال نفسی
 است کمال ایله مشغول ایکن سکا واعی اولمز
 بری دخی اذن حق ایله تکمیل ناقصان ایچون
 رجوع ایدر اکا مرشد کامل در لر اقتدا
 فرض عین در الشیخ فی قومه کالبتی فی امته
 ایدی بوسا نحه ده ظاهر شیع شریفا و زر
 سکا بیان و عیان ایندک ما تقدّمه کچن سا
 لرده دموز واسرار که حرور ایتمشیدی
 انلاری دخی نه دیمکدر فهم ایدوب تطبیق
 و تلفیق ایله صاحب حظ اولنلره حظ عظیم
 بخش ایدر یو خسه کندی خیال باطله سیله
 مالا یعنی سوز سونلک جائز دکلد صاحب
 حظ اوله یم دیر سک بر مرشد کامله بنده
 اول اما اگر مرشد کامل ایسه تا حاله مطلع

اوله سن من لا شیخ له فالشیطان شیخه
 هیچ شیخی اولیوب ده سلوک ایدن دیمک دکلد
 بلکه شیخک دعواسی ایدن مدعی که فالشیطان
 شیخه ده داخلدر چونکه قسم ثالث که مرشد
 حقیقی ایدی کندی عالمنه رجوع ایدر اول
 عالمک رنگارنگ صفت کونیه لرند کندند
 پرده ذات اولمش کورر اما بدنه بر رصفا
 ربانیه کیمش ایدی انا من اهو و من اهو
 یعنی سود یکم بنم بن سود یکم ترانه سیله
 هر نه یه که ناظر اوله روی معشوقی کورر
 زیرا غیر یوقدر اشتم منك نسیم است اعرفه
اظن فیک عزالی والتسجیم له
 کند نه ناظر اولسه او و آنکله بو اولور هر
 نیه که نگاه ایدر روی جبین کورر کمال تحیر
الووس بلا لالت بدمام اشموس نهلت بعام

مضمونی ایله کل شی هالك الا وجهه ماصدق
حالی اولور وجهه ضمیری کل شیثه راجع
اولسه اولمزمی زیراشی وجهه صورتین
هالك وجهه معنی دن باقی اولسه نه اولور
وجه ظهور حق اولور وبقی وجهه رتک
مفهومیله معنای حقیقت اشیا انک
وجه باقی سیدر ارنالاشیاء کماهی
شهود عیانی به دلیلدر
وارد در هر دور و لواشیاده نشان
بلدر سکا انک بر لکینی
فقی کل شی له ایه
تدل علی انه واحد
مراد یست که هر دم رو و ریکی خراب
بگرد اهل مناجات و زهد کی گردد
بنم کو کلم عجب هر دم یکدر کوی خرابانه

نه حالتدر که اصلا بکزه هزار بار طاعانه
حرفی میکنم باهفت دریا
اگر چه روز یکشنبه ندارم
حرفی هفت دریا یم عجب کم
دکل بر ذره به مالک وجودم
اگر چه بوسوا نحد بعض کلمات مکرر
و بعض بی رابطه آثار پریشانیدن
نا یافته رها کورینور مغذ و ربیور یله
بر بحر بی کرانه غیر بقم که هر بار ساحل رس
اولمغه قصدا یدرم بر موج کلوب ینه
میان بحره آتوب غرق ایدر الحمد لله
نتم الحمد لله بر چغز نا چیز بی بوده
مانند که مسکنم یم خانه بحر وجود
اولمشدر اغزم اجسم طولدر
اجسم اولدر رسکو نم لرزشم دن

اضطرابم حیرت مند دارم، بوجری
کرانک غوی او لمق فطرت مند دارم،
دست و پای میزنم بی دست و پا در بحر جو
دست و پا خواهم که باجم موجۀ لطف و شهود
و هذا اخر الاستواخ، والحمد لله معطي الفواخ
والصلوة والسلام على رسوله المان
المناخ، وعلى اله واصحابه وسلم
استیلام
آمین

55
پس شونلر که توحید قبول ایلوب فنا یی
کور مسلمانلر اولورلر، و شونلر که توحید
بلوب موتوا قبل ان موتوا اوزر عمل الیسلر
مشرك اولورلر، و شونلر که توحید بلزلر
کافر اولورلر، پس توحید دن مراد توحید
عیندر، توحید عینه ایرمک کرسنکه
بصیرت اهلندن اولوب، ما ز غ البصی
وما طفی لقد رای من آیات ربہ الکبری
رؤیت ظهور ایدوب اشیا یه واقف اولور
جمله شیده کور و نندر نور ذات
اکه مرات اولدی جمله کائنات
جمله ذرات جهانک منصور دی وار
هب انا الحق جاغر لر اشکار
پس شونلر که، فایما تولوا فتم وجه الله
مغاسیله عمل ایلوب هر شئیک حقیقتنه

نظر ایلیمه لر، اولنك كالانغام بل قبیلند
اولوب دائره انسانیتدن چقوب قابل
خطاب اولمز لر، نه عجبدر که شونلر نقاش
کوردر لر، ولی نیچون نقاشی کوردر لر،

هم م

هم

اهل الله مرتبه لری متفاوت اولدوغنه سبب
اسماء الله متفاوت اولدوغیدر زیر اسماء
الله مقتضای رید متفاوتدر مثلاً اسماء الله
اون سکر بیک دردینلر بواون سکر بیک اسم
اون سکر بیک جنسک علتدریدر دیدیلر یعنی هر
بر جنسک ظهورینی هر بر اسمدن بر اسمی مقتضای
بواون سکر بیک عالم دیدکلری بواون سکر
جنسدر دیدیلر نهایت بعضی جنسک بر نجه علت
مناسبتی اولدیغی اصل علتک انلرم جامعلر کند

نه کم

56

نه کم انسانک اصل علتی بو توحید اللهدر
اون سکر بیک علتی جامعدر بو تقدیرجه هر
انسان اون سکر بیک عالمه جامعدر جمله اسماء
علتی در بو تقدیرجه هر بر جنسک صفتیه متصف
اولمغه انسانک بالقوه قابیلیتی وارددر انسانک
شروعیه بالفعله ممکندر مثلاً حق تعالی جمله اسماء
کندوی ذکر ائمه سی دائمدر عادتند دیمک بو قدر
وهر انسانک روحی علویده حقک بوجه ذکرک
گاه بر نیه گاه بر نیه مظهر اولمیه سی دائمدر بران
مظهر اولمقی بو قدر اما هر فنی اسمیه مظهر اولور
اول حینک اول انسانک جمله علتندن قوسی
اول اسم اولور زیر روح علویدن هر نفس که الذی
خطایه و ثوابه قوته و حیات اول اسمک مظهر
فیضندن کلور زیر اهر انسان هر نفس که ویر
روح علوسینه ویرد وهر نفس که اولور روح

علوسیندن آور زیر اهر انسانک روح علوی
 سنه نفسی ویرمسی و الله سی اول حینده قوی
اولان علتدن الله یولیدر دیدیلر قال النبی
علیه السلام الطریق الی الله بعدد انفاس الحلال
 اما انسان اختیار جزو بیه و اسبابک شرعیه
 قنی علتی دلر سه نفس ویرد کجه انی قوی قیلو
 یعنی روح علوسینی اول اسم منظر قیلور مثلاً
 اهر انسانک جمله علتی اوجه منقسمدر یعنی بعضی
 علتلری قهر اللهک و بعضی علتلری لطف اللهک
 و بعضی علتلری دیدارک یوللرید اما انصر
 اکثر استعمال اولنان اوج طریقید بری
 تفکر در ایکنجی خواطر را و جنجی اسماده تعبیر اندر
اولا تفکر طریقینک بیانی بودر که ذکر ملاز
 ایدوب یوما فیوما اهر فعلنی فکر ایدوب فتوایه
 مخالف کلور سه یعنی شرعه ندامتله استغفار

کرکرد بواسطه غفار حسنات ابراردندر بواسطه غفار
 امیددر که فعلنک شرعه مخالفتی کید ذکر قلبه اینیه
 هر فعلی شرعه موافق تفکر اید بقی بویه ایلیسه هر
 کیر و فکر ایلیه اگر فکری تقوایه مخالف کلور سه
 یعنی طریقته مخالف کلور سه یعنی عظمه اللهی واسطیه
 دائم فکر ایتیکه مخالف کلور سه کیر و ندامتله استغفار
 ایتیک کرکرد بواسطه غفار حسنات مقربیندند
 بواسطه غفار بیه امیددر که هر فعلنک طریقته
 مخالفتی کید ذکر قلبه دوامه ایره بقی بویه و
 هر فعلنی کر و فکر ایلیه اگر فکری شره مخالف کلور
 یعنی حق واسطه سزد دائم فکر ایتیکه مخالف کلور سه
 کیر و ندامتله استغفار کرکرد بونفکر و بواسطه غفار
 حسنات اهل اللهدر بواسطه غفار بیه امیددر که
 هر فعلنک شره مخالفتی کید ذکر قلبدن شره اینیه
 یعنی هر فعلی سزندن حق یلیک تفکر اید عند بیه سنه

عاجز اوله یعنی حق دائم فکر ایتکه عاجز اوله
تفکر بو کا حق قاتندن ویریلوب صحته چیه
وهم نزعی حالده امید در که بو تفکر بوزلمیه
وهم بو تفکر حقند حدیث شریف وارد در
قال النبي عليه السلام تفكر ساعة خير من عبادة
الفاستة چقن تفکر بو حاله ابرسه خاطر سید
وواقعہ سید بله ایرد یعنی حق قاتندن ویریلوب
اولور وخواطر طریقتک بیانی بودر که ذکره
ملازمت ایدوب یوما فیوما خاطر سی کتکدر
اگر خاطر سی ماهیتی ظاهری طیره دوشرسه
یعنی شرعه مخالف کلودسه ندامتله استغفار
کرکرر بوخواطر شیطاندر بوخواطر
نفس مقاره دندر

یهدی الله لنوره من لیشاء

بر ظهور که هرگز محفی اولمز و بر طلوع که غروبند
امین در پس صفات جمال تجلی سنده کاه ظهور
اولور کاه ستر زیرا که مقام تلونی در اما
بوند تجلی صفات جلالت دائم ظهور در هیچ
غروب ستر یوقدر وایکی لك کو تر لدی صرف
وحدت در زیرا که مقام تمکین در ایدی بوم
پس نادر در نیکم بروقت حضرت شیخ ابوعلی
دفاق مجلسنده حاضر ایدم قدس الله سره الغرر
پس حضرت شیخ ابوعلی دفاق تجلی مقامنده کلام
سویلر اید حضرت شیخ ابوسعید وقت غلبه
ایدوب طور وکلدی پس ایدی ای شیخ بو حال
دائم اولور می پس ایدی او تر که دائم اولمز
بر ساعت او تر دی اکین در دی و ایدی که
ای شیخ بو حال دائم اولور می کرو ایدی او تر که
دائم اولمز او جیحی کره وقت غلبه اید و در

ابتدای ای شیخ بو حال دائم اولور می شیخ ابتدا
 او تورد که دائم اولمز و اگر اولسه نادر الوقوع
 اوله پس اوستید نغمه اوردوب چرخه کردی
 ایدردی که بواول نادر لر دن در دراید
 پس بو مقامه اول که ایمان ادی عیا اولور
 و عیان ایچنده نهان اولور کفر و ایمان دن امتیاز
 کتور اولور و هم وصال و فراق رنگی بر اولوب
 ایکی لك کتور دن تا که حضرت شیخ بودر
 قو قک تیشدی روان، کدی کفر له ایمان،
 یوزن چون اولدی عیان، یا وورد و دل
 جان، بوبر لکومزی بزدن تجلی چونکه الد
 امید و صلتله کدی خشیت هجران،
 فاعلم انه لا اله الا الله حقیقی بوند تجلی
 ایدوب ظاهر اولور شویله که الوهیت سلطنت
 ولایت تمام دتب بکلی وجود اورتار کتور

ذنب کناهک استغفار اول وقت میسری
 اولور که واستغفر لذنبک ای لذنب وجودک
 زیرا که وجود کناهی بر کناه در که اکامعادل
 بر کناه یوقدر العیاذ بالله تعالی نته که
 بیور مشلردر که وجودک ذنب لایقاس
 ذنب و اول حدیث که خواجه عم بیور
 انه لیغان علی قلبی والحق لا استغفر الله فی
 کل یوم سبعین مرة یعنی بیور که خلقه
 قار شوب تبلیغ رسالت ایدوب و معاملات
 بشریه مباشرت اتمکدن هر نفس ده بر
 وجود و بر وارلق ظاهر اولوب وجود
 کلور

و توحیدک بر نوحه معناسی بیانی دخی
 بودر که متفق علیه تعلق ذات همان فرد و
 اول روح محمدیه در اما اول فرد واحد

واسطه سیه و واسطه واسطه لریله الی غیری
 النهایه اولان تعلقه ده ینه تعلق ذات دینور
 و بوتعلق ایله خلق اولنان مخلوقات تفاوتله
 ارواح انسانیلر دینلور هر سالک سلوکنه
 نهایتی بوند خلق اولند قلی تعلق لریله ^{دین}
 بونلر احسن تقویم لرده دینلور روحه و ^{نفسه}
 جامع اولد قلی سبیدن انسانده دینلور
قال الله تعالی لقد خلقنا الانسان فی احسن
تقویم . ثم ردناه اسفل سافیلین و بولسا
 جمله سی حق تعالی عالم یراندی و قرآنک
 مخلوقه مخصوص طقسان بیک معناسی وارد
 روح محدی طقسان بیکنه عالم اولدی
 و معراجید ظهوره کوردی و بعضیلر ^{سکسان}
 بیکنه و بعضیلر تیش بیکنه و بعضیلر التمش
 بیکنه عالم اولدی و بولر خلق اولند یغی

عالم عالم ارواح و عالم اصلیه و وطن اصلیه
 دینلور و بونلر اسفل سافیلینه اینمک ایچون
 تنزلانده اول عرشه اندیلر و بیک ییل
 دور دیلر عرش صفتیه متصف اولدیلر
 یعنی وجود لری عرش نورینه مبتدل اولدیلر
 تسعه دن صفت اول بودر و عالم ارواح
 مخصوص اولان علمری باطنلرنده قالدیلر
 و نسیانده عارض اولدی اندن کرسیه اندیلر
 و عرش ده بنجه اولدیلر سه کرسیده دخی
 اولیه اولدیلر اندن ید بنجی کوکه ایندیلر
 هکذا اندن التنجی کوکه ایندیلر هکذا اندن
 بشنجی کوکه ایندیلر هکذا اندن دورد بنجی کوکه
 ایندیلر هکذا اندن اوجنجی کوکه ایندیلر هکذا
 اندن ایکنجی کوکه ایندیلر هکذا اندن برنجی کوکه
 ایندیلر عرشه بنجه اولدیلر سه برنجی کوکه

اویله اولدیله طقوزنجی صفت بودر زیرا
 هرکوک نورینه وجودی متبدل اولدیغی
 سببک وجود و صفات تسعه ده دیدیلر
 اندن روح حیوانیه مناسبتلر اولدیغی سببک
 آنه رحمنه اوغلنجی احیا ایتکله اندیلر
 واحیادنجی ایتدیلر اگر هرکوک بیک ییل
 دورب و صفات تسعه ایله متبدل اولدی
 قرب حقدن دوغری اینه لردی اوغلنجقه
 و آنه سیده یا نردی بلکه جمله دنیا یانیدی
 مثلاً مشایخ ببارک وجود کلیاً محو اوله
 دیدکلری اصطلاحلری بو صفات تسعه در
 تنزلاتده هر انسانک وجود طقوزکوک
 نورینه متبدل اولدیغی سببک بو تسعه
 وجود تسعه دیدیلر بو تقدیرجه هر انسانک
 قبلنده طقوزکوک منقشدر بو وجود تسعه

شرح لیدر باطنده شرحلری کرک کورفسونلر
 کرک کورفسونلر اما بو تسعه نک محو
 و فاسی سالک بر مرتبه ده عظیم زحمته که
 هر سالک بو یولده عاجز قالمشدر اما عشق
 ناری بر عنایت حقد که بوندن غیری درده
 درمان یوقدر مثلاً عشق ناری توحید دن
 و اصول اسمادن ظاهر اولور هر ضمه قاهر در
 اگر بو عشق ناری اله کیرمه بو تسعه فنا
 بولمزدی و غیری یولدن سلوک دنجی محقق
 زیرا بو باطن اصلیه به بو تسعه دن غیری
 یول یوقدر حق را ئینک ایچنده بو تسعه فنا
 بولسه طقوزکوک فنا بولور و بو طقوزکوک
 ایچنده اولان جمله مفردات فنا بولور و اسرارده
 جمع اولان ماده فرد واحد اولور لر اول
 وقتن بو انسانه جسدانی المنظر و روحانی المنظر

دخی اهل عشقك تو جهندن لكن سالک
مرشد **شید**ینه کما ینبغی رابطله توحیحی تام
اولوب دوام بولور ایسه بوجه دن اسان
فصل اول در طبقات اولیا قدس الله اسرارهم
قطب اولان جمیع زمانه کلیا احواله و مقاماته
جامع اولور و یا اصالت اوزره یا خود غیری
اوزره حقیقت محمدیه بکیدر - هر زمانه
بر اولور غوث دخی یکی در لودر بری ظاهر
حکمی کچر و بری باطنه اما حضرت رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم هم ظاهر
و هم باطنه حکمی کچر دی اندن ابوبکر و عمر
و عثمان و علی رضوان الله علیهم اجمعین
باطن و ظاهر لری ده شاهلرد و علماء
راستخوندند و حسن بصری و جیب عجمی

62
و سلمان فارسی و بایزید سبطی سلسله
مشایخه اولان عزیز لردن **احاطه**
هر زمان یکی اولور لر بر نیک آدی عبد الرب
و بر نیک عبد الملك در و قطبک آدی عبد الله
اولور دورت اولور لر ارتق اکسک اولمز
بری مشرق طرفنه و بری مغرب طرفنه اولور
و بری جنوب و بری شمال طرفنه متصرفلرد
قطب بر کسنه در که حق تعالی شوق قدر قدر
و قوت و یرمشد که جمیع مخلوقات قوتی قدر
بلکه بلکه دخی زیاده در عسکر او کچر اولور
دشمنه اول جواب و بر قطب بر کسنه در
خلیل پیغمبر علیه السلام قلبی اوزره در مقام
سلامت در دنیا خلقته سوء ظن ایتمز لر حکیم
اولور لر صادق اولور لر **احیا** ر بونلرید
زیاده اولمز حق تعالی بونلریدی اقلیمک

نصرتی ویرمشد اسماری عبدالحی
 عبدالبقادو عبدالمزید عبدالعظیم عبد
 السميع عبدالبصير عبدالقادر بری بر
 مصلحت کیدراولسه برینه بر شخص کند و
 صورتند قور کیدر کمسنه انی فرق ایلمز
 ابدال اکلجی به دیر لر حق اکلجه مخالفت
 ایتیمه شیخ شهاب الدین سهروردی حضرت
 انلردن ایدی هر زمانه دورند
 زیاده اولمز لر بونلره رجال الوحیث دیر لر
 بر یوزنده مجهولدر کمسنه آنلری بلز انجی
 کون اهل بیور هر زمانه سکز
 اولور ارتق اکسک اولمز بونلردنیانک
 سکز گوشه سنده اولور لر الله جل جلاله
 احریله حفظ ایدر لر خاتونلردن دخی
 اولور لر احوال عالمه عالمدر

6
 بونلر هر زمانه اون ایکی اولور لر زیاده
 اولمز لر حق تعالی بونلره اون ایکی بودجی
 مستخر قلمشدر حق تعالی نفوسده اولان
 کناهلری بونلره بلدرمشدر
 بونلر هر زمانه التی دن زیاده اولمز لر
 احوال قوری حق تعالی بونلره کشف
 ایلمشدر عرشدن اشاعه نه وارد میسه
 بیلدرمشدر مقاملری عرشه دکلودر
 بونلر هر زمانه اوج اولور لر
 حضرت میکائیل قلبی اوزره حضرت جبرائیل
 واسی قیل وعزرا ییل علمی قدر علملری وارد
 شیخ نجم الدین کبری حضرت انلردن ایدی
 بونلر هر زمانه بش اولور لر
 زیاده اولمز لر جبرائیل قلبی اوزره اولور لر
 بونلرک علی ومقامی ومرتبه لری حضرت

جبرائیل دن زیاده اولمیه حشر اولدقلری
وقتین دخی حضرت جبرائیل ایلد حشر
اوله لر خوانتندن دخی اولور لر
بونلر هر زمانده طقوز اولور لر
نوح پیغمبر علیه السلام قلبی اوزره
بونلر امت محمد نده خوانتندن دخی اولور لر

تمت

عم

م

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لا اله الا الله محمد رسول الله
عليه الصلوة والسلام وعلى اله وصحبه
الكرام **وبعد** فيقول المرعشي الفقير محمد
الغريب في الازمير عامله الله تعالى بالطف
الكثير **،** ان كلمة التوحيد هي اساس كل علم
وعبادة ومبدأ كل خير وسعادة وهي
الحاملة للارض والسموات ودعوة كل نبي
بالذات **،** ولاجلها المحاربة والفروقات
وهو الاثقل في الميزان مع انه لا يسر به في
اللسان **،** والممكن في جميع الازمان والمضئ
للجنان **،** والجنان وعدم حروف الشفة
والمعجزة فيها رمز الى امر عجيب الشأن **،**
فاردت ان ابين ما صرح فيها اهل التحقيق
ولوحوا اليه من لطائف التدقيق نسأ الله

تعالى ان يهدينا في الاحوال ونجتم عثرنا
بها لدى الارحام فان قيل ان المقدر في
كلمة التوحيد ان كان الموجود لم يلزم عدم
امكان الاله غيره تعالى وان كان الممكن لم
يلزم وجوده تعالى امكانه فالجواب
بوجوه **الاول** ان حذف الخبر هنا للتعميم
فالمعنى لا اله واجب ولا موجود ولا يمكن
الا لله تعالى فانه ممكن وموجود وواجب
اقول فيه تكلف بعيد ان قلت انه اذا
تعارضت اجل المتعاطفة بعد الاسناد
ينصرف الاستثناء الى الاخيرة عند
ابي حنيفة رحمه الله قلت ذلك اذا كانت لجل
مذكورة بالترتيب والثاني ان المخذوف
هو الموجود والقضية ضرورية مطلقة
وفيه نظر لا يخفى **الثالث** انه اذا نفى

وجود جميع من هو غيره لزم نفي امكانه
لان من عدم في زمان لا يمكن الوهيته
والرابع ان نفي امكان غيره تعالى يستلزم
وجوده تعالى لانه لا بد لعالم الامكان
من موحد وفيهما نظر لان الاعتبار في الدلالة
الاتزامية هو اللزوم البين **والخامس**
ان اصل كلمة التوحيد الله اله فلما دخل
لا والا للقصير قدم الخبر واخر المبتداء
فلا حاجة الى تقدير الخبر وفيه نظر
ثم اقول وفي كل من الوجوه السابقة
لان الاستثناء عند اثبتنا الخفية هو تكلم
بالباقى بعد التثنية يعني انه استخراج صورة
واما في المعنى فهو بيان ان المستثنى كيرد
اولا وذلك لعدم المفهوم عندهم ويظهر ذلك
في نحو قوله عدم لاصولة الا بظهور واما

دلالة قولهم لا فاضل الا زيد على اثبات
كون زيد فاضلا فانما هي من خصوصية
المقام بمقام المدح ونحوه **السادس** هو
ما قالوا انه يلزم وجوده تعالى في العرف
الشرعي واورد عليه انه قد وقع الاجماع
بان هذه الكلمة تفيد التوحيد ولو صدقت
عن الدهري ومن لا يعرف العرف فالجواب
الحاسم ان وجوده تعالى ثابت بطريق
اشارت النص لان المهم هو نفي الشريك
واما اثباته تعالى فكل عاقل يعترف به
فيكفي فيه الاشارة بدون عبارة النص
اية ولئن سألتهم من خلق السموات
والارض ليقولن الله ثم اقول وبالله التوفيق
ان الجواب الصواب وفصل الخطاب لا ولي
الا لباب هو ان يقال ان اقولنا لا الله

بدل

66 بدل والبدل لا يحتاج الى تقدير شيء
من الوجود او الامكان او نحو ذلك
بل نقول ان لفظة الله اسم الذات في
الواجب الوجود وهو يقتضي الكمال الذي
من كل وجه فلا حاجة الى امر اخر ثم
اعلم انه تعالى واحد في ذاته لا ينقسم
واحد في صفاته لا يشبهه شيء وواحد
في افعاله لا شريك له واعلم ان الحولقة
لتوحيد الافعال والتسبيح لتوحيد الصفات
وكلمة التوحيد لتوحيد الذات وكل
واحد يستلزم الاخر ثم انه قوله تعالى
ليس كمثله شيء توحيد مع دليله فالمعنى
انه لو كان له مثل يكون هو مثالا لذلك
المثل فيحتاج الى مميز فيكون ممكنا فلا
واجبا والتوالي **بط** واما كون الكاف

والا لزم العجز
والفساد

للتأكيد فغير **ط** ويمكن ان يقال لعل
 المعنى انه ليس له تعالى ما يشبهه الشريك
 كالوكيل والوزير ونحوه فضلاً عن نفس
 الشريك سبحانه وتعالى عما يقول الظالمون
 علواً كبيراً صلى الله على سيدنا محمد
 خاتم النبيين وآله وصحبه اجمعين
 آمين

سنة ١١٨٤ ج ٢

عزرائيل	ب	ط	د	جبرائيل
ز	هـ	ج	اسرافيل	و
و	ا	ح	اسرافيل	و

وچه باكيكه نيجه بگوزدم آيي كنشي
 آنك عكس اينمدي آيينه كوينه اش
 ديه مر حسنكي تشبيه ايله بر تشبيه
 در ايدم كول يوزيكه اولسه كل كوري
 يا بنفشه فخر لو خد قد سرووش
 قدر داغ سرو و آي سهيل مني
 سلك دنياي جريح دل درمي
 كمترين عاشقيد رحمت و ميل قريني
 لوني اسر روي رومي تي اوزي مدي
 عربي سوزي كوزي هاشمي قاشي قري
 منكر طاش باشنه اول كوز كور باطل اميش
 چشم خفاشه بلي مهر جهان حائل اميش
 قودسون اللري كم خير سفر منزل اميش
 نجب كافر بد كوهر سنكين دل اميش
 كليوب رحمه سنك كوهريكه اندي طاشي

وله

توبه

کعبه بولدی شرف این حق بوسیله جامه ایله
بوقدر وجه شبهه بوقدر عملین لکله
دیر این قله اوله زحرفه ارباب دله
بوصحیح حاله یوز سودی مسکین لکله
حجر الاسود ایدر طوف بدال حبشی
مصطفی مدحی صفدر نوله باش و زده قوسه
یعنی باشی کوکه ایرد ایدی یوزی یوغلیسه
نعت خوانک اوله بن بند نر رتبه چوغلیسه
روشنی ورد رخک یارینه طکی او قوسه
شور نور دخان کل عداة و عشی

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام علی
محمد و آله الطیبین
الطاهرین
و علیهم السلام
السلام

هر که ز طهر ایدرسه جنس بشود
حق صفتسون غلظه آنی خوف و خطر دله

دئم ایلیوبه عبیری خلقه دیانی
محشرده احایه ابدده خداشورله شردنه

هر که که نیم عبیری سولر الورسبه
بارب برایت آخری انک شرد و شکر دله
سوملده ناه وارد و کسه حال ایدر آنی
ایچمیبوبه خاطر سرحی بتر دله

کبریا بنه کلبه ایدر ناه باری تعالی
شفقت ایدرین رحیم و سورمه درد دله
محسوب سور زدر لر سبه خاطر سرحوش
کیمدر جفردنه کوز کوزده اول نور عبودیت
انکار قویق احسین نوعه اسیرم
دل آینه سی روش او نور صافی نظر دله

68

هر که که نیم عبیری سولر الورسبه
بارب برایت آخری انک شرد و شکر دله
سوملده ناه وارد و کسه حال ایدر آنی
ایچمیبوبه خاطر سرحی بتر دله
کبریا بنه کلبه ایدر ناه باری تعالی
شفقت ایدرین رحیم و سورمه درد دله
محسوب سور زدر لر سبه خاطر سرحوش
کیمدر جفردنه کوز کوزده اول نور عبودیت
انکار قویق احسین نوعه اسیرم
دل آینه سی روش او نور صافی نظر دله